

Naročnina

Dnevna izdaja
za kraljevino Jugoslavijo
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
slaviji 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnništvo št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6. Cerkveni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Cene oglasov
1 stolp, peti vrste
malih oglasov po 15
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2.50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
a Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen pondeljke in
dneva po prežnitku

„Svoboda morja“

Predsednik Hoover je 11. novembra, na obletnico premirja pred veterani ameriške legije v Washingtonu podal zelo važne izjave, ki se nanašajo na svobodo morja. Tudi v vojnem času naj bi ladje, ki prevažajo živila, bile mednarodno zaščitene proti sovražnim napadom, kakor so na primer bile do sedaj bolniške ladje.

Predsednik Hoover je brez dvoma govoril iz svojih spominov na žalostno medvojno dobo, ko je organiziral prehrano Belgije. Bila je to brez dvoma nad vse težka naloga in spomin na narod, ki je nedolžen stradal in umiral, je zapustil v njegovi duši neizbrisne, trpke spomine. Najtežja stran vojne, kjer se pokaže vsa njena nečloveška brutalnost, je v dejstvu, da so nedolžni otroci in žene in starši v nevarnosti, da pomro od gladi, medtem, ko mora v vsakem slučaju za vojujoče čete vendarle še biti žive na razpolago. Če hočemo torej vzeti Hooverjev predlog od najboljše strani, ki ga je, kakor se je izrecno zavaroval, stavil kot osebno mnenje in ne naziranje svoje vlade, potem ga moramo tolmačiti kot izraz občloveškega, humanega čuta, ki poznano oblikuje ameriškega predsednika.

Lep je Hooverjev predlog, toda, kakor hitro si v duhu skušamo predstaviti njega uresničenje, se pokaže, da je po pameti zelo trpko izvedljiv ali sploh nemogoč. Naj pomislimo le na preteklo vojno, ki nam je še v zelo dobrem spominu. Ali niso vrhovna armadna vodstva smatrala za svojo glavno nalogo, zrušiti moralo nasprotnika bolj še kot v strelnih jarkih — v zaledju. In kaj je hušji pritisk na civilno prebivalstvo kakor lakota! Izstradalna blokada, ki jo je antanta vodila proti centralnim vele-silama, je bolj pomogla do zmage, kot pa vojno orožje. Vojak, ki je vedel, da mu doma strada družina in ki je sam stradal, ni imel onega bojnega zanosa, kot njegov tovariš v nasprotnem jarku. Lakota je fizično in moralno tlomila odpor centralnih vlesil. Ali je upati, da bi se temu strašnemu in učinkovitemu orožju poslej odrekli vojujoči narodi?

Pa tudi sicer stvar ni tako preprosta. Mi vemo, da se iz mnogih, zelo potrebnih živil dajo izdelavati najhujša razstreliva. Žito in druga živila izobno služijo za produkcijo industrijskega alkohola. In če je enkrat dovoljeno po morju dovažati živila vojujočim narodom, mora biti še tem bolj dovoljeno, dovažati jih po suhem. Vzemimo, da se Nemčija bori proti Franciji in Poljski. Ali naj ruski vlaki z živil preko Poljske vozijo v Berlin in ameriški preko Pariza v Köln? Stvar si je težko predstavljati.

Drugo, kar je omembe vredno, je dejstvo, da se je ameriški predsednik s tem predlogom očitno postavil proti Društvu narodov, ki v 16. členu državo, ki bi prišla za orožje, ipso facto smatra v vojnem stanju z vsemi državami, ki takoj pretrgajo z njo vse finančne, trgovske in osebne zveze. Člen niti ne izzema držav, ki niso članice Društva narodov. Preživljanje vojujoče države po kaki drugi državi je pa očitno v nasprotju s temi statuti. Taka akcija bi omogočala, da se država dalje lahko bori in nasprotuje duhu miru, ki ga zasleduje Društvo narodov. Državam, ki so bojevitvo razpoložene, bi to dalo šele pogum, da bi ob prvi priliki zagrabile za orožje in postavile svet pred izvršeno dejstvo, ki bi ga s človeško krvjo zapisal meč.

Mi nočemo deliti sarkazma nekaterih, ki v predlogu predsednika Hooverja, kakor se lepo in človekoljubno sliši, nočejo videti drugega, kot — kupčijsko zadevo. Amerika, pravijo, je žitnica sveta, in se vidi, da bi tudi med vojno rada delala dobre kupčije s svojim žitom. Tako suhega računa, kot rečeno, nočemo slutiti za velikim možem, kakor je v resnici Hoover. Toda vse se nam zdi, da je tudi ta predlog predsednika dokaz, da velike države v mir — ne zaupajo. One niti ne zaupajo, da bi vsaj sedanja generacija bila obvarovana strašne vojne šibe. Kajti, ali nimamo tukaj pariškega oz. Kellogovega pakta, ki prepoveduje vojno kot sredstvo medsebojnega obračunavanja. Kellogov pakt so podpisale čisto vse pomembnejše države, vse so se odrekle vojni — in vendar, državniki ne zaupajo svojim lastnim podpisom. Deset milijonov vojakov, ki jih danes več stoji pod orožjem kot pred vojno, je svetu strašen opomin, da gremo nasproti novim grozotam in povejmo naravnost — uničenju, ako narodi z iskrenim medsebojnim zaupanjem ne odstranijo preteče vojne nevarnosti.

A vzamimo Hooverjev predlog v najugodnejšem smislu, ki je mogoč. Sprejmimo, da je predsednik hotel utreti pol razorožitveni kon-

Po popolni konsolidaciji - parlamentarizem

Interview poljskega časnikarja z ministrom dvora

Belgrad, 14. nov. (Tel. »Slov.«) Varšavski list »Din poljski« je objavil razgovor svojega dopisnika Mihajloviča z ministrom dvora v Belgradu g. Jeftićem. V začetku svojega članka naglašava avtor, da je v Jugoslaviji zelo težko dobiti avdijenco pri članih vlade. Vse vladne poteze v Jugoslaviji se smatrajo kot realni koraki, globoko premišljeni, o katerih se ne obvešča prej, predno se ne izvedejo v življenje. Kot dokaz vljudnosti je treba smatrati, ako je kak tuj dopisnik sprejet od člana vlade v avdijenco in se lahko z njim razgovarja. Taka avdijenca je mera simpatij, ki vladajo v Jugoslaviji do tiste države, iz katere dopisnik prihaja. »Pred nekoliko dnevi,« piše dopisnik, »sem imel čast biti sprejet v avdijenco od ministra kraljevskega dvora V. Jeftića.« Nato dopisnik opisuje kako je bil peljan v kabinet in kako je prišel v bližino ministra.

Ameriški slovenski list o Gortanu

Belgrad, 14. nov. (Tel. »Slov.«) »Narodni Glasnik«, glasilo Slovencev v Los Angelesu, je pisal povodom smrti Vladimira Gortana med drugim tudi to:

Jugoslovani tukaj v Ameriki nismo točno informirani o italijanski zakonodaji in pravosodju. Zaradi tega ne moremo pravilno soditi iz pravnega stališča o tem slučaju. Kdor pa ve, kaj počenja danes Italija v Istri, mu bo popolnoma jasno, da je Vladimir Gortan dal svoje mlado življenje iz ljubezni do svojega naroda. Danes je znano v vsem tujem svetu, kako se godi našemu narodu v Istri in Gorici, kjer vodijo Italijani najbrezobzirnejšo politiko iztrebljevanja. Odvzeli so jim šole, cerkve, narodne korporacije in druge kulturne ustanove. Na stotine duhovnikov in učiteljev ter drugih naših kulturnih delavcev so ali pregnali preko meje ali pa jih vrgli v ječe. Nikjer na javnih mestih, niti v sodišču ne dopuščajo svobodno

Razgovor se je začel o tem, kako so Srbi, Hrvatje in Slovenci sprejeli kraljevski dekret o novi ureditvi kraljevine. G. minister je naglasil, da so Srbi discipliniran narod, ki ima veliko zaupanje v svojega kralja. Ves jugoslovanski narod je pozdravil kraljevski dekret z dne 3. oktobra, nikjer se ni opazilo nezadovoljstva. Vrnitev na parlamentarno stanje se bo izvršila po tem, ko se bo dovršila popolna notranja konsolidacija. Parlamentarno stanje bo poslednja etapa te konsolidacije, ki gre sicer počasi, a tembolj sistematično in sigurno.

Nato je poljski dopisnik obrnil pogovor na zunanjo politiko, posebno na odnose, ki vladajo med Jugoslavijo na eni strani in Italijo ter Bolgarsko na drugi. G. minister je naglasil, da so odnosi napram Italiji popolnoma pravilni. Končno se je govorilo o odnosih med Jugoslavijo in Poljsko.

posluževati se materinega jezika. Komur se obrne smeli pogled preko Sneznika in Velebita, kjer živijo njegovi bratje v svobodni državi, ta se igra z življenjem. Zvito fašistično oko spremlja vsak pogled podjarmljenega našega naroda.

Naravno je, da se v teh italijanskih grožnjah pri njihovem preganjanju javlja tudi reakcija pri zatiranemu narodu. Toda po vsakem protestnem krikui naših zatiranih bratov Slovencev jih železna roka Mussolinija še bolj stiska. To vse je znano vsemu kulturnemu svetu. Imamo vtis, da ta modri Italijan, ki je znal zagospodariti tudi nad italijanskim narodom, meri tudi nas Jugoslovane po istem merilu, s katerim meri Italijane. Toda mi smatramo, da se v tem oziru zelo moti. V tem njegovem pogrešnem mišljenju leži na žalost tudi siguren ključ krvavega obračuna med pravico in krivico, med krvolonostjo in ljubeznijo napram domu in domovini.

Ali bodo podmornice odpravljene

Nezaupljivost Francije napram italijanskemu predlogu — Francija za popolno sigurnost

Rim, 14. nov. (Tel. »Slov.«) Italijanski listi še le danes poročajo o zatiranih pripravljenoosti italijanske vlade, da pristopi k predlogu za popolno odpravo podmornic, ne pristavljajo pa nobenega komentarja, tako da ni razvidno, ali je vest resnična. Dejansko je Italija že pred meseci priznala, da so podmornice za posebne italijanske namene odveč pod pogojem, da se doseže popolna pariteta med brodovji Francije in Italije. Ker pa se to ne more uresničiti, je to italijanski pripravljenost težko smatrati za več kot za spretno šahovsko potezo italijanske diplomacije, da izolira Francijo od Anglije in Amerike. V tej zvezi je tudi razumljivo, da Italija nikakor ni odklonila predloga ameriškega predsednika Hooverja, da bi se morale ladje za živila v vojni smatrati ravno tako kakor bolniške ladje, temveč pozdravlja to celo kot prvi pаметen predlog za uresničenje razorožitve.

Pariz, 14. nov. (Tel. »Slov.«) Ideja sredozemskega Locarna, ki se pripisuje siru Ericu Drumundu, se v francoskih listih ne obravnava s posebno ljubeznijo. Francija ne more dopustiti, da bi bila njena varnost od-

visna samo od dobre volje Anglije, pravi »Quotidien«, dočim izjavlja »Echo de Paris«, da je sredozemski Locarno za Francijo toliko kot brez vrednosti. Ugodna prilika, zagrabiti Francijo za grlo, bi bila v primeru nemškega napada na Francijo. V tem primeru je Anglija obvezana k pomoči že na podlagi rensko-lokarnske pogodbe. Za primer izoliranega francosko-italijanskega konflikta pa ne zadostujejo nejasne lokarnske obljube, ker ni prav lahko razumljivo, kako bi mogla Anglija na korist francoskih kolonij v Afriki ali na korist Savoje ali Korzike prevzeti obveznosti, katere je svoječasno odklonila na korist lastne varnosti ob Renu. Razen tega pomeni protislovje, predlagati zvezo, s katero bi bil lastni sopogodnik oslavljen, namesto da bi se ojačil, kakor bi bilo logično in pametno.

Dr. Puc v Belgradu

Ljubljanski župan dr. Dinko Puc je prispeval v spremstvu uradništva gradbenega oddelka in mestne elektrarne v Belgrad, da interverira v raznih komunalnih zadevah mesta Ljubljane.

bo sledeča: 5 (Anglija, Amerika); 3 (Japonska); 1.75 (Francija, Italija). Prvi pogled nam kaže, da je premoč Anglosasov nad vsem ostalim svetom ogromna. Angleži se sicer odrečejo svojemu tradicionalnemu »Rule Britannia over the waves« (gospodstvo Britanije nad morji), toda, odkar vemo, da so zvezani z Ameriko, to ne zgleda kot posebna žrtev. Nasprotno, nadvladje Anglo-Amerikancev je posledje še silnejše. Ali govorjeno še bolj konkretno, v slučaju vojne bo Amerika z lahkoto kos Japonski, Angliji pa Evropi.

Nehati moramo zreti za še tako z idealizmom maskiranimi frazami podobne vojne račune. Zato je naša vera v iskrenost vodilnih državnikov slaba. Da bi na prihodnjih razorožitvenih konferencah z odkritostnim delom za mir pomagali naši neveri!

Koristno in potrebno delo

V Ljubljani biva že par dni predsednica »Katoliške mednarodne organizacije za zaščito mladenk« gospa baronica de Montenach s svojo tajnico gđeno Marguerite Emery. Baronica de Montenach je iz stare švicarske rodbine, ki je bila za svoje zasluge za katoličanstvo in še posebej za vero službo v Vatikanu že v davnih časih odlikovana s plemstvom. Gospa baronica je mati barona de Montenacha, ki je eden od višjih uradnikov Društva narodov in je ravno nedavno spremljal glavnega tajnika Sir Erricks Drumonda po Jugoslaviji.

Da bi se zastopnice naših ženskih društev podrobneje spoznale s programom omenjene mednarodne katoliške organizacije in da bi se tudi tako odličnemu gostu dala prilika spoznati, kako agilno in vneto so se že doslej udeleževale naša katoliška ženska društva, je bil snoči na čast gospe baronice prirejen intimen čaj.

V srebrni dvorani hotela »Union« so se zbrali najodličnejši zastopniki ljubljanske katoliške družbe. Med drugimi smo opazili soprogo g. bana gospo Sernečevico, soprogo bivšega ministra gospo Sušnikovo, soprogo bivšega predsednika deželne vlade gospo dr. Brejčevico, gospo Dolenčevico, predsednico SKZZ, gospe ing. Remčevico, dr. Puntarjevo, Vrhunčevico in druge, dalje vseučilišna profesorja gg. dr. Ehrlicha in dr. Fabjana, g. Zora od Prosvetne zveze in druge.

Gospa baronica de Montenach je po medsebojnih pozdravih imela kratko predavanje o ciljih, o dosedanjih uspehih in organizaciji dela »Mednarodne katoliške organizacije za varstvo mladenk« (L'Association catholique internationale de protection de la jeune fille). Ustanovljena je bila ta organizacija 1897 in je njena pravila odobrili papeži Leon XIII. Od ustanovitve dalje je ta organizacija stalno pod visokim pokroviteljstvom sv. stolice.

Program njen pa je obsežen in povedan v naslovu samem. Kako potrebna je skrb za mladenke, ki same potujejo po tujih, neznanih deželah, o tem povedo dovolj kričeči slučajji, o katerih čitamo vsakodnevno.

Neizmerno gorja je že doslej preprečila ta organizacija, ki ima svoje stalno mednarodno tajništvo v Fribourgu v Švici, podobore pa že v večini evropskih držav. Takih podoborov je 23. Po izvajanjih o podobnem delu je gospa baronica de Montenach apelirala, naj se tudi pri nas ustanovi tak podobor. Dasiravno pri nas že obstojajo razna društva, vendar ustanovitev tega podobora ne bo odveč, nasprotno on bo samo spopolnjeval njihovo delovanje.

Energična in topla izvajanja osemdesetletne gospe baronice so na prisotne napravila globok utis. Razvila se je stvarna debata, v kateri so padli koristni predlogi. Ko je gospa baronica dala še nekatera dragocena pojasnila, so bili storjeni potrebni sklepi.

Prepričani smo, da je imela gospa baronica de Montenach v Ljubljani popoln uspeh. Poznavajoč požrtvovalnost naših gospa smo tudi prepričani, da bo delo uspešno. Kajti delo na tem polju je nujno potrebno in to čim intenzivnejše, zasnovano na najširši podlagi.

Konzuli pri banu Sernecu

Ljubljana, 14. novembra. AA. Danes opoldne je ban dravske banovine g. inž. Dušan Serneč sprejel ljubljanski konzularni zbor. Bar je sporočil gg. konzulom, da je prevzel poverjene mu posle banske uprave, in jih zaprosil, naj se v bodoče obračajo nanj v vseh zadevah, ki jih interesirajo. V imenu konzularnega zbora se je zahvalil g. banu za zagotovila naklonjenosti avstrijski konzul dr. Hermann Pleinert. Sprejema pri banu so se udeležili belgijski konzul dr. Milan Dular, portugalski konzul Dragotin Struelz, francoski konzul R. Emanuel Neuville, češkoslovaški konzul dr. František Resl, rumunski konzul inž. Milo Je lačin, italijanski vicekonzul Giuseppe Andrioli in španski konzul Ernest Hieng.

Francoski list o dr. Marinkoviču

Belgrad, 14. nov. (Tel. »Slov.«) Francoska revija »Republique« prinaša razgovor svojega dopisnika z našim zunanjim ministrom dr. Vojko Marinkovičem. Dopisnik trdi, da je dr. Marinković napravil nanj vtis zelo močne osebnosti. Naš minister je v razgovoru posebej poudarjal, da naj ta naš prehodni režim nikakor ne smatra ali sporeduje s kako diktaturo.

Zavarovanje naših rudarjev v Nemčiji

Zakon

o pogodbi socialnega zavarovanja med Jugoslavijo in Nemčijo.

Ta zakon je bil podpisan 15. decembra 1928 v Berlinu, zakonsko moč pa je dobil z ratifikacijo z dne 5. avgusta 1929 in z razglasitvijo v Službenih novinah 3. novembra 1929.

Za naše delavstvo je ta akt zelo velikega pomena, ker so se z njim uredile zadeve starih rentnikov in upokojenecv iz Nemčije; pa tudi tistim bo prišel v korist, ki si bodo ali pa so si šele po vojni pridobili razne pravice socialno-političnega značaja.

Zakon sam je razdeljen na več oddelkov: Na obče in na posebne predpise. Posebni predpisi obsegajo določila o zavarovanju nameščenecv in o pokojninskem zavarovanju rudarjev.

OBČI PREDPISI

a) Obseg zavarovanja

Jugoslovanski državljani v Nemčiji in nemški državljani v Jugoslaviji se izenačijo z domačimi delavci in nameščenici glede prejemkov, ki izvirajo iz zavarovanja zoper bolezn, nezgode, za slučaj onemoglosti; iz pokojninskega zavarovanja nameščenecv in iz zavarovanja rudarjev. (Člen 1.)

b) Način izplačevanja prejemkov

Pripadniki ene države dobivajo — če so izpolnjeni tudi ostali zakonski predpisi — dajatve, ki izvirajo iz zavarovanja zoper nezgode v industriji, obrti, trgovini in pomorstvu, iz pokojninskega zavarovanja nameščenecv ter iz pokojninskega zavarovanja rudarjev druge države tudi takrat, kadar ne bivajo na ozemlju te države. Tudi rodina umrlega se ne izključuje od pravice prejemkov, čeprav ni bivala na ozemlju dotične države v času, ko je nastopil zavarovalni primer.

Osebam, ki imajo pravico do dajatve, se morajo dovoljevati, če bivajo v inozemstvu, poleg glavnih dajatev tudi vse doklade, do katerih bi imeli pravico, če bi bivali v dotični državi. (Člen 2.)

Ta določila so pomembna radi tega, ker se je branila izplačevati nemška republika rente in pokojnine upravičencem (članom in njihovim rodbinam) in je stala na stališču da imajo do teh dajatev pravico le tisti, ki stalno bivajo v Nemčiji ali pa, ki dokažejo, da so se morali izseliti iz Nemčije. Zbog tega so prišli vsi naši rentniki in upokojenici ob vse svoje dajatve, ki so si jih pridobili tekom dolgih let v Vestfaliji in po drugih krajih nemške države. S tem zakonom je sicer ta zapreka odstranjena, toda za držani, odnosno tekom let neizplačani prispevki se ne bodo priznali za ves čas nazaj, ampak le od 1. decembra 1928 dalje (člena 37 in 38).

Ta določila veljajo tudi za zavarovanje zoper nezgode v kmetijstvu, kolikor bi spadali kmetijski obrti iste vrste po zakonih obeh držav pod obvezno zavarovanje zoper nezgode; poleg tega pa tudi takrat, kadar je v korist jugoslovanskim sezonskim delavcem in preostanim članom njih rodbin. (Člen 4.)

POSEBNI PREDPISI

I. Zavarovanje nameščenecv

Ako je plačal nameščenec prispevke za obe pokojninski zavarovanji, to je po našem zakonu in po nemškem, se seštejejo ti prispevki časi, kolikor se ne ujemajo za ohranitev pričakovanja in za izpolnitev obče dobe čakanja.

Doba bolezn, ki jo je po zakonskih predpisih ene države pogodnice vračunati kot odškodninske čase ohranila pričakovanje tudi v drugi državi pogodnici. Isto je z uživanjem pokojnine.

II. Pokojninsko zavarovanje rudarjev

So bistveno ista določila kakor pri zavarovanju nameščenecv. Nadaljnji členi obsegajo še podrobnejše predpise za postopanje, kadar nastopi zavarovalni primer, dalje o starostni pokojnini, o prostovoljnem nadleževanju zavarovanja ter še o nekaterih upravnih točkah.

KONČNI PREDPISI

Prostovoljni prispevki, ki so potrebni za ohranitev pričakovanj v pokojninskem zavarovanju nameščenecv in rudarjev, se morejo plačati še v teku enega leta, od dne ko je stopila ta pogodba v veljavo, to je do 1. oktobra 1930. V medsebojnem obveščanju veljajo kot najvišji upravni oblasti pri nas minister za socialno politiko in narodno zdravje, v Nemčiji pa državni minister za delo.

Pogodba stopi v veljavo s prvim dnem onega meseca, ki nastopi po izmeni ratifikacije, to je 1. oktobra 1929.

Če je bil predlog za rodbinsko rento iz zavarovanja zoper nezgode pravnomočno zavrnjen, preden je stopila v veljavo ta pogodba, se more izdati na predlog nov odlok. Ta predlog se pa sme staviti le tekom enega leta, ko je stopila v veljavo ta pogodba, to je od 1. oktobra 1929 do vključno 30. septembra 1930. (Člen 38, t. 3.)

Odpoved pogodbe

Vsaka država pogodnica sme odpovedati to pogodbo s šestmesečnim odpovednim rokom za konec koledarskega leta, toda ne prej nego za konec leta 1930. Odpoved se sme s pristankom druge države pogodnice omejiti na poedine dele pogodbe.

Če se pogodba odpove, ostanejo še nadalje v veljavi predpisi te pogodbe za zahtevke, ki izvirajo iz zavarovalnih primerov, kateri so se pripetili, še preden je bila pogodba razveljavljena. Istotako ne preostanejo pričakovanja s tem, da se odpove pogodba.

Kdo ima torej pravico do rent, odnosno pokojnin?

1. Rentniki, odnosno njihove rodbine, kojih vzdrževalci so umrli pri delu v Nemčiji, katerim je bila svoječasno od nemških zavarovalnih zavodov renta sicer odrejena, toda ustavljena, ker se ne nahajajo v Nemčiji, ampak v naši kraljevini.

2. Rdbine, ki jim je bila zahteva po renti od zavarovalnih zavodov v Nemčiji odbita, ker so v trenutku nezgode stanovali izven Nemčije.

3. Oškodovanci, odnosno njihove rodbine, ki jim renta od strani zavarovalnih zavodov v Nemčiji sploh ni bila priznana, ampak zavrnjena. Če menijo te osebe, da se jim je zgodila krivica, morejo na podlagi te pogodbe svojo zahtevo obnoviti.

Vse te osebe morajo svoje zahteve pravočasno prijaviti in sicer v roku enega leta, potem ko je zadobila navedena pogodba pravno moč.

Prijavam mora vsak upravičenec priložiti potrebne dokumente in sicer: 1. Odlok, s katerim je bila priznana renta, odnosno penzija.

Nova odkritja Besedovskega

Zveza med nemško vojsko in sovjeti?

Te dni je bil odkrit v Rigi velik zavoj dinamita, ki je bil poslan iz Moskve na neznan naslov. Ob priliki tega odkritja je bivši sovjetski diplomat Besedovski razkril zveze sovjetov z nemško vojsko. Dejal je:

Podobni slučaji transporta dinamita, eksplozivnih stvari in zadušljivih plinov iz Rusije niso osamljeni. Dinamit, kakor tudi zadušljivi plini se izdelujejo v sovjetskih tovarnah po naročilu nemških organizacij. Z vednostjo nemške in sovjetske vlade je bil sklenjen med nemško vojsko (Reichswehr) in vojno-revolucijskim svetom dogovor o medsebojni pomoči. Letošnjo jesen je pričelo delati v sovjetskih tovarnah več ko 50 nemških inženjerjev in tehnikov, ki so vpisani v spisih nemške vojske in mornarice. Rdeča armada pa pošilja v Nemčijo svoje oficirje, da spoznajo nove iznajdbe vojaško-tehnične industrije.

Sovjetska vlada je odstopila nemški vojski na ozemlju SSSR zemljišča, da zgradi tovarne,

ki veljajo kot sovjetske, dejansko pa ne delajo le za sovjete, temveč tudi za nemško vojsko. Ena taka tovarna za izdelavo zadušljivih plinov se nahaja 50 kilometrov daleč od Moskve. V tej je delal tudi znani akademik Dim, ki so ga pred kratkim ustrelili, ker je bil osumljen, da je izdal nekatere tajnosti nemškega vrhovnega vojnega poveljstva in sovjetske vlade. V tej tovarni se pripravlja neko novo razstreljivo, ki je bilo nedavno odkrito v Nemčiji ter novi zadušljivi plini, ki imajo nenavadno učinkovitost.

Vrhovno poveljstvo rdeče vojske mora dobavljati Nemčiji iz svojih tovarn potrebno množino razstreljiv in zadušljivih plinov. Prevoz tega blaga je organiziran odlično in slučaj v Rigi je edini primer, da se je posrečilo odkriti te pošiljke.

Nedavno je odšla delegacija nemških nacionalistov v Moskvo in sicer ravno ona organizacija, ki je v tesnih stikih z »...« vojsko.

Pred drugo haaško konferenco

Popustljivost Bolgarije glede vzhodnih reparacij

Paris, 14. nov. (Tel. »Slov.«) »Echo de Paris« poroča, da namerava ministrski predsednik Tardieu voditi francosko delegacijo na drugo haaško konferenco in da se bo tudi londonske pomorske razorožitvene konference udeležil osebno. Uspešni zaključek dela v organizacijskem odboru za mednarodno reparacijsko banko v Baden-Badenu se pripisuje uspehom Quesneya v Londonu, ki je pri-

pravil angleško vlado do tega, da je opustila svoj namen, predlagati k 72 paragrafom statuta nič manj kot 36 izpreminjavalnih predlogov. Smatra se tudi, da so se dosegli celo v komisiji za vzhodne reparacije gotovi uspehi radi popustljivejšega postopanja Bolgarije, tako da bo morda vendarle mogoče, sklicati drugo haaško konferenco že v začetku decembra.

Statut mednarodne reparacijske banke

Emisijske banke Belgije, Anglije, Francije, Nemčije, Italije, Japonske in U. S. A. njeni gospodari

Berlin, 14. nov. AA. Iz Baden-Badna poročajo, da je izdelan statut mednarodne reparacijske banke. Statut vsebuje 60 členov, ki so razdeljeni v 7 poglavij. Namen banke je sodelovanje z emisijskimi bankami, omogočitev mednarodnih finančnih poslov in posredovanje pri mednarodnih plačevanjih. Dokler bo Youngov načrt veljal, bo banka izvrševala njegove odredbe o razdelitvi denarja, sprejemala nemške anuitete, porazdeljevala jih med upnike in nekatere dele nemških anuitet komercializirala in mobilizirala. Kapital banke znaša 300 milijonov švicarskih frankov, od katerih bo 25% plačanih pri podpisu delnice.

Delnice banke bodo ponudene samo vladam, ki so zainteresirane na reparacijah, izjemoma pa jih bodo ponudili tudi drugim, katerih valuta ustreza praktičnim zahtevam zlate valute. Pri izdajanju novih delnic bo odločal o njihovi porazdelitvi upravni odbor z dvetretjinsko večino glasov. Emisijske banke Belgije, Anglije, Francije, Nemčije, Italije, Japonske in ameriških Združenih držav so pooblašene, da podpisujejo delnice za najmanj 55% in to za vse enako. Poset delnic banke ne daje lastniku pravice niti za glasovanje, niti za udeležbo na glavni skupščini banke. Pravico glasovanja imajo samo emisijske banke.

Banka je pooblašena, da za svoj račun od emisijskih bank kupuje in jim prodaja kovano in nekovano zlato, da za njihov račun hrani v svojih tresorih njihovo zlato, da jim daje posojila, da eskomptira, kupuje in prodaja čeke in menice, da kupuje papirje, ki se prodajajo

na borzi, a niso delnice, da sprejema hranilne vloge, da z bankami, društvi in zasebniki sklepa posle pod pogojem, da nimajo zainteresirane emisijske banke ničesar proti temu. Banka nima pravice izdajati novčanice, akceptirati menice, dajati vladam posojila, niti ne vršiti plačevanja na račun emisijskih bank. Banka bo morala paziti na to, da obdrži svojo likvidnost. Upravni odbor banke tvori po 2 ravnatelja vsake emisijske banke iz sedem najbolj zainteresiranih držav po 1 predstavnik trgovine, industrije in financ vseh udeležanih držav, kakor tudi iz devetih ravnateljev emisijskih bank drugih držav. K temu pridejo še po eden francoski in nemški direktor. Predsednik upravnega odbora, ki je hkrati predsednik banke, je voljen na 3 leta in ima pravico do ponovne izvolitve. Generalni direktor upravnega odbora se imenuje na predlog predsednika, ki mu je odgovoren. Od čistega dobička se bo porabilo za dividende do 12%. Presežek čistega dobička pride v rezervni fond, v katerega pride 50%, 40%, 30%, dokler ni dosežena petkratna vrednost vplačanega kapitala. Od ostalega dobička dobi 75% Nemčija in na repartacijo zainteresirane države, medtem ko pride ostalih 25% v poseben fond, iz katerega se bodo vršila plačila poslednjih 22 anuitet, predvidenih po Youngovem načrtu.

Ostali členi statuta govore o razsodišču, nesporazumu med banko in emisijskimi bankami ali katerimi drugimi bankami. Drugi člen statuta se nanaša na odredbe glede eventualnih novih izprememb.

Porenje bo izraznjeno do 30. junija

Paris, 14. nov. (Tel. »Slov.«) Na večeršnjem sestanku z nemškim poslanikom von Höchstom je Tardieu ponovno poudarjal dobro voljo Francije, pospešiti izpraznitve tretjega pasu toliko, da bo v resnici končana do 30. junija 1930. Kakor pišeta »Matin« in »L'Oeuvre«, je Tardieu pri tem izjavil, da za točno izvedbo zadostuje, če bodo vsi predpogoji izpolnjeni do 1. marca 1930.

2. Odlok, s katerim se je zavrnila ali ustavila renta, 3. Dokaze, da ima pravico do rente.

To velja zlasti v tem slučaju, če je bila komu zahteva po renti zavrnjena in jo sedaj na podlagi člena 38 točka 2 te pogodbe zahteva.

Kot prijava zadostuje naveden dopis, iz katerega mora biti razvidno, kje je bil poškodovanec, odnosno upokojenec pred nezgodo zaposlen, kdaj se je izvršila nezgoda, koliko je znašala renta, poleg tega seveda natančen naslov in rojstne podatke. V prijavi mora navesti, katere dokumente prilaga. V slučaju, da je pa svoje dokumente že priložil kakšni svoji prejšnji prošnji ali pa predložil na poziv oblasti ali urada, mora v prijavi navesti, kateri oblasti, odnosno uradu, kdaj (natančen datum in leto) in katere dokumente je poslal, datum oddal.

Opozorjamo pa, da se naj vsi zainteresiranci pravočasno prijavijo, ker bo sicer po enem letu vsak trud brezuspešen.

Vse prijave naj se pošiljajo Okrožnemu uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani, ekspozituro Okrožnega urada in Bratovskim skladnicam. Našteti zavodi bodo poslali zbrane prijave Osrednjemu uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu.

Posebej se opozorjamo, da se naj nikar ne pošiljajo prijave na Osrednji urad v Zagrebu, to pa radi tega, ker se slučajni nedostanki v prijavah ali pa slučajne informacije najhitreje opravijo doma.

Prvi sprejem na kvirinalski nunciatu

Rim, 14. nov. (Tel. »Slov.«) Papežev nuncij pri Kvirinalu je priredil danes svoj prvi uradni sprejem v vili nunciature, na katerega so bile povabljene vse italijanske oblasti, ministri in v Rimu bivaajoči zunanji zastopniki ter zastopniki inozemskega tiska.

Zubkov aretiran

Bonn, 14. nov. (Tel. »Slov.«) Aleksander Zubkov, soprog umrle princezinje Viktorije Hesenske, ki je bil izgnan z nemškega ozemlja, je večer zvečer dospel v Bonn. Hotel se je udeležiti pogreba svoje soproge, pa so ga davi aretirali. Truplo pokojnice so že prepepeljali na grad Kronberg, kjer ga bodo v soboto popolnoma na tihem pokopali. Prisotni bodo samo najbližji sorodniki in princ Adalbert Pruski kot zastopnik nemškega cesarja.

Austrija in Italija

Rim, 14. nov. (Tel. »Slov.«) Avstrijski zvezni kancler dr. Schober je izjavil v nekem članku v Messaggeru, da služi njegov predlog za reformo avstrijske ustave cilju, da se dvigne avtoriteta države. V interesu parlamenta je, da vrši svojo dolžnost, ker ne bi prišla vlada, temveč parlament, v zagato. Dalje je izjavil dr. Schober, da je Italija v času fašističnega režima na mnogih poljih dosegla velik napredek. Avstrija želi z Italijo in z italijanskim narodom, kateremu želi mir in blagostanje, najboljše odnošaja.

Dunajska vremenska napoved: Oblačno, deževno, v visokih legah sneg, nekoliko hladneje in vetrovno.

Izpremembe v rom. vladi

Bukarešt, 14. nov. (Tel. »Slov.«) Na seji današnjega ministrskega sveta, ki je bila potrebna radi demisije več ministrov in znižanja števila ministrskih portfeljev, se je kabinet izpolnil. Novi kabinet šteje 10 ministrov, dočim jih je bilo prej 13. Prosvetni minister Avrel Vlah je postal trgovinski minister. Dosedanji trgovinski minister Madgearu je prevzel finančno ministrstvo, iz katerega je izstopil dr. Popović kot sorodnik člana gerentskega sveta Saraceanu. Za ministra za javna dela in promet je bil imenovan Halifa. Razen tega so bili imenovani trije novi državni podtajniki.

Austrija in Anschluss

Dunaj, 14. nov. (Tel. »Slov.«) V proračunskem odboru je izjavil prelat dr. Drexel v spravljenem govoru: Socijalni demokrati, ki so imeli priliko, izkazati svoje sposobnosti kot upravitelji mesta, so napravili veliko napako, da so se spustili na polje kulturnega boja. Samo politika pomirjenja v avstrijskem gospodarstvu bo pomagala in odpravila kreditno stisko. Pozivljaj je vlado in opozarjal, da so vsi veliki gospodarski krogi edini v tem, da se more avstrijsko gospodarstvo obdržati samo tedaj, če se čimprej združi z nemškim gospodarstvom kot enota in če bo vedelo, da bo imelo v bodoče tako večje prodajno področje. Zato naj vlada podvzame močno inicijativo. Povsod je spoznanje že zrelo, potrebno pa je, da tudi vlada stori potrebne korake.

Buren občni zbor Kreditanstalta

Dunaj, 14. nov. (Tel. »Slov.«) Danes je bil zadnji občni zbor dunajskega Boden Kreditanstalta, katerega se je udeležilo ogromno število delničarjev in poslušalcev. Predsednik zborovanja je sporočil, da se predsednik Sieghardt, podpredsednik Herzfeld in generalni direktor Steiner radi bolezn ne morejo udeležiti občnega zbora, kar je povzročilo viharne ironične medklke. Predsedujoči ravnatelj Moosling je nato opisoval zgodovino dogodkov, ki so privedli do poloma zavoda ter ozračje, da je fuzija s Kreditanstaltom edini izhod. Prisotni so njegov govor večkrat prekinili z burnimi medklci ter se je posebno očitalo predsedniku Sieghardtu, da si je pridobil milijonsko premoženje. Predlagalo se je tudi, da se odgovorni člani upravnega sveta pokličejo na odgovornost, kateri predlog pa je bil odklonjen. Po nadaljni burni debati je bila skoraj soglasno odobrena fuzija z Kreditanstaltom, kot edina možnost, da se reši vsaj del premoženja. Istočasno se je vršil tudi občni zbor Kreditanstalta pod predsedstvom Rotschilda, na katerem se je predlog za fuzijo sprejel soglasno. Generalni ravnatelj je izjavil, da se je izvršila ta transakcija na nujno željo vlade.

100.000 lir za dokaz v atentatu na Mussolinija

Rim, 14. nov. AA. Italijanski tiskovni urad poroča. Glede na lažjive in tendenciozne vesti z vsemi mogočimi podrobnostmi v raznih inozemskih listih, ki so bile razširjene tudi po radiu o dozačevnem atentatu na predsednika italijanske vlade Mussolinija dne 10. oktobra v Ostiji, razpisuje »Giornale d'Italia« nagrado v znesku 100.000 lir za onega, ki bi utegnil navesti ime atentatorja ali pa predložiti kakršnakoli dokumentarična dokazila o tem dozačevnem atentatu.

Kamenev poslanik v Londonu?

London, 14. nov. (Tel. »Slov.«) Daily Express poroča, da je sovjetska vlada predlagala kot svojega poslanika v Londonu Kameneva, ki je bil leta 1920 izgnan iz Anglije. Angleški krogi s tem imenovanjem niso baš zadovoljni.

Samomor ministr. predsednika

London, 14. nov. (»Tel. »Slov.«) Iz Bagdada se poroča, da je ministrski predsednik v Iraku izvršil samomor iz dosedaj neznanih vzrokov.

Organizacija banovin

Belgrad, 14. nov. (Tel. »Slov.«) V notranjem ministrstvu doznavamo, da je sedaj glavna skrb v zadevi zakona o banki upravi, da se izdajo čimprej uredbe, ki so v tem zakonu predvidevane. Zakon sam je namreč veliko materijala prepustil naknadni reditvi po 14 delkih resornih ministrstev. Ko bodo te urebe gotove, šele potem se bo pristopilo k izdelovanju uredbe o banknih sklepih. Trdi se, da bodo kot člani banknih svetov prišli vpošt ljudje iz gospodarskih in drugih javnih korporacij, tako da bodo v svetih zastopani vsi stanovi.

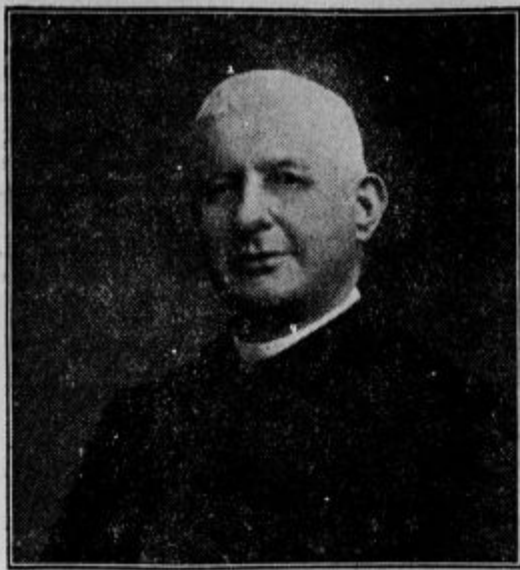
Belgraiske vesti

Za šefa zagrebske policije je bil imenovan bivši komisar narodne skupščine Jovanović.

Širokovne šole trgovinskega ministrstva bodo prišle v kompetenco prosvetnega ministrstva. V ta namen se bo osnoval poseben oddelek za strokovne trgovske šole. Dalje je prosvetno ministrstvo imenovalo komisijo, ki naj izdela načrt zakona o trgovskih akademijah in drugih višjih in nižjih strokovnih šolah.

Vrhovni muftija muslimanov v Jugoslaviji se je danes v ministrstvu pravde informiral o stanju muslimanskega zakona, ter zaprosil, naj se ta čimprej izdela, slično kot se je zgodilo za pravoslavno cerkev.

Stolni prošt dr. M. Matek - 70letnik

Maribor.

Sivolasi in častiljivi prošt lavantinski začnja z današnjim dnevom 70 letnico — eden najmarkantnejših Slomškovi slednikov in utemeljatelj katoliškega gibanja na bivšem Spodnjem Štajerskem. V poslednjih letih se je vedno tihi, a žilavi delavec za časi in večni blagor našega ljudstva sicer odmaknil javnosti. Toda knjiga njegovega življenja je popisana z mnoštvom zaslug, ki jih ima sivolasi prošt za socialno, gospodarsko in prosvetno življenje našega ljudstva, ki mu je bil vse dni svojega življenja in bitja v toliki meri zvest in neustrašen sin, da ni bil pri odločilnih faktorjih bivše monarhije najbolje zapisan.

V trojno smer je izzorevalo njegovo nesebično delovanje. Ob navalu marksizma je reševal Cerkev in Domovini delavce ter jih organiziral v Katoliškem delavskem društvu, ki mu je bil od prvih početkov pa do prevrata očetovski voditelj. Obenem je vse svoje sposobnosti posvečal tisti obliki gospodarskega življenja, ki je bilo pri osamosvajanju slovenskega delavca in kmeta odločilne ter poglavitne važnosti — zadržarstvu. Med snovatelj Spodnještajerske ljudske hranilnice in posojilnice je bil, ki ji od marca 1908 naprej

načeluje s svojimi bogatimi gospodarskimi izkušnjami ter spretno roko. Bil pa je tudi od vsega početka med razgibatelji našega tiska na bivšem Spodnjem Štajerskem. Od 28. julija 1891, ko je bil prvič izvoljen v odbor Katoliškega tiskovnega društva, pa do današnjega dne, ko se nahaja v 29. letu svojega neumornega predsednikovanja, je z vno in preudarkom investirjal glavnico svoje tvorne snujočnosti za nadvlado našega tiska.

Toda vse to neprekinjeno ter s tolikimi uspehi blagoslovljeno dejstvo je kakor vzporednega značaja. Slavljenčeve izredne sposobnosti, očituje se v mladostni prožnosti duha, redkem spominu ter enciklopedičnem znanju, so dobile ravno na cerkvenem torišču najsijajnejši poudarek. Ob njegovih bogatih talentih, dopolnjenih z vzorno vestnostjo in marljivostjo, mu je bila kariera zasigurana. Po štirimesečnem kaplanovanju v Slovenski Bištrici je šel decembra 1884 v Rim, kjer je po enopolletnem študiju dosegel doktorat kanoničnega prava. Avgusta 1889 je nastopil mesto docenta cerkvene zgodovine in cerkvenega prava na mariborskem bogoslovju, ki mu je 1. septembra 1909 postal ravnatelj. Za številne zasluge, ki si jih je stekel na dušeskrbstenem polju in pa kot izboren oblastovatelj ter strokovnjak cerkvenega prava, je postal deležen mnogih častnih mest, združenih s težkim in odgovornostmi polnim delom.

Postal je škofijski duhovni in konzistorijalni svetovalec, kanonik, predsednik škofijskega cerkvenega sodišča, predsednik izpraševalne komisije za ordinande, ravnatelj škofijske pisarne, 1. avgusta 1917 pa infulirani stolni prošt v Mariboru. Po smrti knezoškofa dr. M. Napotnika, to je od 15. maja 1922 pa do 17. julija 1923, je z izkušeno roko vršil funkcije kapiteljskega vikarja.

Navzlic visokemu položaju, ki ga slavljenec zavzema v cerkveno hierarhičnem in socialnem življenju, je ostal skromen, veder in preprost cerkveni dostojanstvenik, ki uživa baš radi tega pri vsej lavantinski duhovščini največje in sinovsko udano spoštovanje in kar daje njegovi častiljivi osebnosti posebno simpatično obeležje.

Ljubeznivemu stolnemu proštu lavantinskega in velikemu sinu Savinjske doline (rojene mu v Gornjem gradu) ob sedmero križih — ad multos annos!

Primorski Slovenci na Hrvaškem

Gospod David Doktorič v Zagrebu

Zagreb, 15. novembra.

Na povabilo akademskih društev »Danice« in »Domagoja« je prišel č. g. Doktorič, tajnik »Slovenske Straže«, 9. novembra v Zagreb, kjer je obdržal najprej, to je v soboto 9. novembra, predavanje v lokalu Domagoja, kamor so prišli tudi člani Danice, akad. kluba Istre in drugi. Predavanje je bilo posvečeno Istri in v to, kam naj bo odslej usmerjeno naše praktično delo. Na vse prisotne je napravilo predavanje globok dojem.

V nedeljo se je g. Doktorič odpeljal v Karlovac, kjer je ustanovil novo emigrantsko podružnico. Tamošnji primorski Slovenci so bili zelo srečni, da je prišel g. Doktorič zopet v njih sredo.

V torek 12. novembra pa je Doktorič govoril na povabilo kluba »Istra« v dvorani Kola, ki se je bila napolnila že pred njegovim prihodom. Pri vstopu je bil Doktorič viharno pozdravljen. Gospod Ante Rojnić, predsednik istrskega akademskega kluba, je vodil zborovanje. Govorili so: Doktorič, Ivo Mihovilović in predsednik društva Istra dr. Ivo Ražem. Na obrazih poslušavcev je še ležala senca zadnje istrske žalosti in besede govornikov so gotovo padle na rodovitna tla, kajti zdi se, da se bo naše resno delo pričelo šele odslej, kajti poživila ga je čudna rdeča tekočina, ki se imenuje kri...

Tragika družine

M. Sobota, 13. novembra.

Pred nedavnim smo poročali o nesrečni družini dinarja Novaka iz Črešnjevca, katere trije člani so v bolnici in sicer oče v Ormožu, mati in en otrok pa v M. Soboti. Otrok bo operiran. Mati je bila hudo bolna na živcih. Včeraj je zadel družino težek udarec. Mati je včeraj popoldne v bolnici rodila, in sicer dva fantka. Prvi se je rodil mrtev, drugi pa še živi. Od boleznih izčrpano mater je radi velikega napora takoj po rojstvu napadel smrtni krč. Do polpetih zvečer se je mučila, potem pa je izdihnila dušo. Že itak nesrečno družino je s tem zadel največji udarec. Radi težke gospodarskih razmer je raztresena na vse strani, sedaj pa je izgubila še mater.

Glavo za — dva snopa slame

Te dni je v vasi Dragočincih v žičkem okraju v Srbiji plačal z glavo kmet Momir Stovanović tatvino dveh snopov koruzne slame. Momir je ponoči prišel na njivo svojega sosedu Vasiljevića in iz kopic izpulil dva snopa. Ker je Vasiljević že prej zapazil, da mu nekdo odnaša slamo, je sklenil, da bodo slamo ponoči čuvali njegovi domači. Komaj je Momir prišel in začel puliti slamo, so priskočili Vasiljevićevi ljudje ter se pričeli z njim prepirati. Vasiljevićev brat Ljubiša je udaril Momira s sekuro po glavi tako hudo, da se je Momir ves krvav zgrudil. Pa še na tleh je ranjeni grozil Vasiljevićevim: »Poslušajte, bratje, nikomur ne smete pripovedovati, da ste me zasačili pri tatvini. Sicer vam bom zažgal hišo takoj, ko okrevam.«

Zdravko in Ljubiša Vasiljević sta se takoj prijavila orožnikom in jim povedala ves slučaj. Mojmir so prepeljali v bolnišnico v Kraljevo, kjer so ga zdravniki takoj operirali, vendar je bilo že prekasno in je kmalu nato umrl.

Zopet slovenska žrtev v rudniku

Slovenec ponesrečil v rudniku v Čupriju

Včeraj smo poročali o veliki eksploziji v srbskem rudniku Tresibabi, pri kateri se je ponesrečilo več Slovencev, danes pa moramo poročati zopet o novi slovenski žrtvi dela, daleč proč od rodni tal, v bratski srbski zemlji.

Anton Janežič iz Mokronoga je delal kot rudar v srbskem rudniku v Čupriju. Dne 12. novembra je bil, kakor po navadi, zaposlen v rovu, kjer je pripravljaval oporo za podkrop. Pri delu je bil nepreviden in, ker je bil razmeroma že star, ni mogel vzdržati opore. Ta se je udrila nanj in mu zmečkala prsi. Janežič je bil na mestu mrtev.

Janežič je prišel v Čuprijo pred kratkim iz rudnika v Aleksincu in je ves čas po svojem prihodu, kakor se govori, slutil, da se mu bo pripetila nesreča. Zapušča tri sinove, tudi rudarje, ki delajo v nekem rudniku v Braziliji. Slovenska kri groji pol sveta!

Prokletstvo alkohola

Eden mrtev, drugi ranjen

Maribor, 14. novembra.

Najprej sta bila v gostilni — 22 letni posestnik Simon Stojnšek iz Sp. Gorice 54 in pa 26 letni sin posestnika Franc Damjan iz Sp. Gorice 49. Tovariša sta si bila in prijatelja; pa se je to pot zgodilo, da je pijača pregnala duha tovarišta. V razposajenosti in razigranosti je Simon odnesel Francetu klobuk in odšel z njim domov; bilo je okoli desetih, ko je Franc prišel k Simonu po klobuk. Simon je zgrabil za karabinko, jo naperil iz večnih vrat proti zunaj stoječemu Francetu ter izprožil v temo. Damjanu je šel strel skozi desno roko. Nato se je Simon Stojnšek vrnil v hišo; nekoliko časa pozneje je šla Simonova žena ven gledat, kaj se je zgodilo. Stekla je v hišo in dejala svojemu možu: »Jezus, kaj si napravil! Ustrelil si ga! To je na razburjenega Simona tako vplivalo, da je ponovno zgrabil karabinko in naperil njeno cev proti svojemu sre. Dvakrat je močno odjeknilo v noč — Simon Stojnšek je obležal pri priči mrtev; strel je s strahovitim učinkom šel skozi srce in levo ramo ter običal v okviru vrat. Dogodek je povzročil v okolici velikansko razburjenje. Na mesto nesreče je prispelo moštvo mariborskega reševalnega oddelka, ki je ranjenega Damjana prepeljal v mariborsko bolnišnico.

In zopet: Prokletstvo alkohola.

Smrt po mesu kužne krave

Kmetu Ivanu Babiču v vasi Rankoviču pri Banjaluki je poginila krava za govejo kugo. Mesto da bi jo zakopal, je poklical svojega bratrance Juro Babiča, s katerim je kravo zaklal in razsekal. Juraj je vzel srce ter ga poslal domov, da ga žena pripravi za kosilo. Ko sta kravo razsekala, je Ivan obesil meso sušiti na podstrežje. Ko je prišel domov, je Juraj s svojo ženo pojedel kuhano srec.

Zvečer pa sta oba težko obolela. Zjutraj je Juraj umrl, njegovo ženo pa so umirajočo prepeljali v bolnišnico. Zdravniki so ugotovili, da je zastrupitev nastala radi pokvarjenega mesa. Ivo Babič je po vaškem običaju ponujal meso raznim sosedom. Kmet Pero Kojč je kos tega mesa vzel in pojedel. Takoj nato je zbolel in v banjalški bolnišnici umrl.

Med 7 prednostmi ena :

Prijeten duh!

Veselje je pogledati skrbno ohranjeno kot cvetje belo perilo. — Veselje bo še večje, če perilo tudi lepo diši. Zato rabite le

Schichtovo Terpentins Milo

Bogat sem — pojdem v Egipt

Slika človeške bede z borze dela

Ljubljana, 14. novembra.

V moškem oddelku se pojavi pri lini kakih 35 let star, srednje dobro oblečen človek s kravatno v barvah narodne zastave.

»Kaj želite?« pobara uradnik.

»Gospod, meni je danes umrl brat in jaz sem postal bogat človek.«

»Hm, potem ste pa očividno zgrešili. Tu je borza dela in k nam prihajajo sami siromaki.«

»Le čakajte, gospod! Stvar je namreč taka. Moj brat je umrl v Egiptu in mi je tam zapustil premoženje. Zato moram nemudoma potovati tja. Dajte mi polovično vožnjo do Egipta in nekaj denarja na roko!«

»Polovične vožnje preko državne meje sploh ne smemo kreditirati.«

»Torej pa samo do Soluna.«

Uradnik pričinja dvomiti o klijentovi normalnosti. Zato postane previdnejši.

»Pokažite papirje!«

»I, saj sem vam jih bil že dal.«

»Meni ne!«

Tedaj odpre neznanec vrata in se požene v pisarno. Pade pred uradnikom na kolena in se prične zaklinjati, da je svoje dokumente že izročil. Pri tem se je obupno grabil za glavo, zavijal oči navzgor in se nekajkrat tudi gromko pridušil. Nenadoma opazi uradnik, da mole človeku iz suknjicevega žepa neki papirji.

»Kaj pa imate to?«

»O, jej, jej, kako je človek neumen! Takšen osel! (Se udari po čelu.) To so moji dokumenti. Nate!«

Bila je delavska knjižica, iz katere so gledali odtrgani listi. Mož je po poklicu šofer.

»Veste, gospod, jaz sem bil pilot v Novem Sadu. Nekoč me je propeler upilil po glavi in se mi še sedaj nekoliko vrti. Pa brez zamere! — Veste kaj, nič ni treba polovične vožnje. Kar pet sto dinarjev mi dajte! Sto jih ostane vam, drugo pa meni. In še peljal vas bom z avtomobilom, kamor boste hoteli.«

»Hvala!«

»Res. Se nič ne šalim. Vi mene ne poznate. Že šest mesecev jem samo konjsko meso. Z materjo stanujem skupaj. Pet sto dinarjev plačam za stanovanje. V Egipt pa moram na vsak način. Od tam bom takoj poslal veliko denarja za slovenske delavce in za borzo dela. Sem dober državljani drugače. Kralja imam zelo rad in vam garantiram, da bo tekom 14 dni gospodar vsega sveta. Sedaj pa moram iti. Z Bogom!«

Siromak je šel, ne da bi čakal, kaj bo uradnik ukrenil.

Nafta in petrolej v Bosni

O velikih poskusih in o vrtanju na bosanski planini Majevici, zahodno od mesta Bjeline, smr že večkrat poročali. Tam skušajo sedaj dobiti izvire nafte. Prihodnje dni že utegne priteči na dan nafta, kar bi življenje v tistih krajih docela spremenilo. V uspehe vrtanja ne dvomijo. Z gotovostjo vedo, da je v Majevici izredno mnogo nafte. Nafto v Majevici je odkril bivši upravnik sarajevskega muzeja Nemec dr. Friedrich Katzer, ki je geološko preiskal vso Bosno. Edino vprašanje je še, na katerem kraju Majevice je glavno ležišče nafte.

Že pred vojno je avstrijska uprava v Bosni dala vrtati na Majevici rove za nafto. Vojna je prekinila ta dela. Letos spomladi pa je rudarsko ravnateljstvo v Sarajevu in sporazumu z ministrstvom za šume in rude poslalo na Majevico komisijo strokovnjakov, ki so pregledali zemljišče in ugotovili, da je v vzhodnem delu Majevice res mnogo nafte. Nato je ravnateljstvo odredilo, da prične vrtati.

Priprave za vrtanje so tako velike, da morejo vrtati do 1000 metrov globoko. Mala vasica Zavid v občini Rastosići je središče vsega tega in morda bo nekoč tudi središče jugoslovanske produkcije petroleja. Prevoz nafte pa se bo vršil v smeri proti Bjelini.

Kakovost nafte na Majevici še ni znana. Vse nafto, kolikor so jo do sedaj našli na površju zemlje, so pokurili kmetje sami. Kmetje so nafto dobivali iz studenčnice, iz katere so jo odcenjali včasih po cele ure. Ta nafta je bila prav dobra. Vsebovala je vse vrste bitumenov. Iz nje bodo mogli dobivati poleg petroleja in bencina še parafin, zemeljski vosek in asfalt. Zanimivo je, da so pri vrtanju v zemljo naleteli na plasti izvrstnega črne premoga in celo antracita. Ferenc okrog Majevice je torej zelo bogat rud. Dela v vasi Zavidu vodi inženier rudarske uprave v Kreki Kovačević, kateremu je dodeljenih še nekaj strokovnjakov. Vsa ta dela bodo gotovo najkasneje v desetih dneh, nakar se prične glavno vrtanje, ki ne bo prekinjeno, razen kvečjemu v slučaju hudega mraza.

O pomenu nafte in o velikih posledicah, ki čakajo našo državo, če bi se v Bosni res posrečilo pridobivati petrolej in bencin, menda ni treba še posebej govoriti. Naša država izda letno velikanske vsote v inozemstvo za nafto in njene proizvode: petrolej, parafin, bencin itd. Če se bodo petrolejski vrelci v Bosni izplačali, bi ves ta denar ostal doma, povrh tega pa bi mnogo naših ljudi našlo pri proizvodnji nafte ter po rafinerijah dober zaslužek.

Podpirajte „Slov. Stražo“

Tudi Vi se boste prepričali

da preizkušena zdravilna specialiteta FIGOL ureja prebavo in Vam vrača zdravje.

Poskusite zaradi tega tudi Vi FIGOL in prepričali se boste o njegovem uspešnem delovanju, kajti s FIGOLOM si boste uredili Vašo prebavo in izginile bodo Vaše bolečine.

FIGOL proizvaja in ga z navodilom o uporabi razpošilja po povzetju lekarna dr. Semelič, Dubrovnik 244.

Originalni zabojček s 3 steklenicami stane z zavojnico in poštino 105 Din, 8 steklenic 245 Din, 1 steklenica pa 40 Din.

Vsak dan prihajajo zahvale o izrednem delovanju FIGOLA.

Javna zahvala.

P. n. Lekarna Dr. Semelič, Dubrovnik 244.

Ze davno sem trpel vsled bolečin v želodcu in črelih, včasih mi je tudi zateklo. Mnogi zdravniki so me pregledali in so ugotovili: zateklost jeter, srčno napako (razširjenje) in včasih še slabost obisti. Po prvem naročilu (2 steklenici) sem popolnoma ozdravel, a z drugim naročilom (zopet 2 steklenici) sem si utrdil zdravje tako, kakor sem ga imel pred 20 leti. Za to rešilo zdravilo se Vam najlepše zahvaljujem. Zdravilo res blagodejno vpliva. Prejmite zadržilo močnega posebnega spoštovanja in prijateljski pozdrav

Simo Teruč,

penzionist, Prijeplje, 13. III. 1928.

Koledar

Petek, 15. novembra: Leopold (Levko), kralj; Jedert, devica.

Osebnosti

= Srebrno poroko praznujeta danes v ožjem krogu na Bledu podpolkovnik v pokojju g. Leopold Stuchly s svojo soprogo Justino Stuchly, rojeno Košir. Obeama želimo še mnogo let!

= Akreditirani zdravnik kr. belgijskega konzulata v Ljubljani, Gospod dr. Ljudevit Zalar, zdravnik v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2, je akreditiran za zdravniška kr. belgijskega konzulata v Ljubljani za področje Dravske banovine.

Novi grobovi

+ V splošni bolnici je umrla včeraj gospa Danica Bole, roj. Strekelj. Pogreb bo v soboto ob 3 popoldne. — V sredo je umrl v bolnici upokojeni uradnik okrožnega urada za zavarovanje delavcev g. Valentin Mihler. Pokopani bo danes ob 4 popoldne.

+ Na Zg. Ofoku v župniji Mošnje je 12. novembra umrla mati misijonarja p. Janeza Zupana D. J. Pokop 14. novembra ob pol 15.

+ V Filovcih (Slovenska Krajina) je umrla dolgoletna farna babica Magdalena Slunski. Umrla je bila v vsej okolici zelo priljubljena.

N. v m. p.

Mala kronika

★ Zvezniški provizionistom, miloščinarijem in reninikom. V svrhu izstavitve sivih železniških legitimacij za režijsko vožnjo za l. 1930. naj se vsak zgleda pri svoji najbližji postaji, kjer bo zvedel, kdaj mora oddati sliko. Poleg slike mora priložiti lastnorodno podpisano izjavo, da nimata ne on ne njegova žena obrti ali trgovine. Pričene naj vsak tudi zadnji odrezek o prejemanju pokojnine ali neugodne rente. Zvezniškim invalidom, kateri imajo samo neugodne rente, se bodo legitimacije izstavile le tedaj, če so služili pri železnici najmanj 5 let. Pridjati pa morajo še zdravniško izpričevalo, da so za vsako delo nesposobni, če tega

Danes pos ednj e po lete naš i aeroplani

K nebu -- pod oblaki

in mi Vas opominj a, da pridete, da doživite z nami vsemi

Ljubezen v aeroplanu!

Ob 4. 1/4 na 7. 1/2, 8. 1/2

Kino Ljubljanski dvor telefon šte. 2730

L. Vazov:

Vazilica

Zrak v kavarni »Dirne« v Vitoški ulici je postal težak, prepojen z alkoholom. Nad mizami, okoli katerih so sedeli gosti, so motno brlele svetiljke. V kotu je igrala živahna ciganska godba, a po praznini med mizami sta plesali ciganki. Z rokami sta udarjali ob bobnice in s petjem spremljali godbo. Med gosti je vedno bolj čumelo; naslajali so se ob njihovi nesramnih, strastnih kretnjah.

Prenehali sta. Nekdo izmed gostov je pomignil oni izmed nju. Prišla je in prisledla. Imela je temne, črne lase, lep obraz, pisano obleko in niz obročkov na čelu. Na obrazu jih je počival bladan, otrpel nasmeh, le črne oči so bile žive in lepe.

Človek, ki jo je bil poklical, je bil srednje postave, temnega, izpitnega obraza s potlačnim znojnim nosom, izpod katerega so mu pogajale brke, mokre od piva. Pogled mu je bil strasten in je pričal, da pri njem ni mogoče govoriti o dostojnosti. Naročil je ciganki piva. Po kratkem razgovoru je izpraznila čašo. Ljubeznivo jo je spraševal, a ona mu je prikimavaje odgovarjala in se pri tem ravnodušno ozirala po sobi.

»Vazilj!« je zaklical v vratih, bolan, nežen glas.

Človek pri ciganki se je počasi obrnil in se ozrl proti vratom. Zagledal je blede, krotki obraz svoje žene. Opazil je cigankino ravnodušnost, razjezil se je in kri mu je udarila v obraz; skočil je s stola, šel proti nji, jo grobo porinil proti vratom in zavpil:

»Kaj iščeš tu, a?«

»Pojdiva Vazilj!« mu je rekla žena in ga prišla za roko. Izstrgal se ji je in jo ježno pogledal.

niso že popreje vložili. V Ljubljani stanujoči naj predložijo zgoraj navedeno od 10 do 18. decembra tam, kakor vsako leto. V svojem interesu se opozarjate, naj vsak če le mogoče odda drugo sliko, tako da mu legitimacija ostane za nadaljnjo uporabo. Upokojenci, upokojeni po novem zakonu, ako niso prejeli še 20% stanarine ali ekspektivne doklade in, če mislijo da so upravičeni, naj napravijo vsak nekoliko novo prošnjo. Prošnjo je nasloviti na direktorju državnih železnic v Ljubljani. V prošnji je navesti službeno mesto in kakšno službo se je opravljala, navesti je tudi številko, katere je zapisana na odrezku o prejemanju pokojnine. — Društvo železniških upokojencev.

★ Narod sebi! S tem geslom, s katerim smo v dobi suženjstva zbirali novčič po novčiču za našo narodno obrambo, se bodo pojavili v nedeljo, dne 17. t. m. po vseh krajih naše domovine požrtvovalni nabirali. Prošli in nabirali bodo za narodno-obrambne in dobrotelne namene Jugoslovanske Matice. Vsak, ki ima le trihico sočutja z rojaki v tujini, z brati, ki jih je kruta usoda pregnala izpod rodne krova, naj prispeva ta dan za nje vsaj 1 Din v zbirko Jugoslovanske Matice.

★ Telefonski promet Bled-Hofgastein. Po odloku gradbenega ministrstva se 16. t. m. odpre telefonski promet med blejsko in hofgastajnsko centralo. Pristojbina za enoto navadnega pogovora je 3.45 zl. fr. ali 87.95 Din, za pozivnico pa je enaka tretjini tega zneska.

★ Občine in njih področja ter polaganje kavci. Ljubljanska oblastna uprava pošl je prejšnja od ministrstva glede polaganja kavci pojasnilo, po katerem samoupravna telesa, na pr. občine in njih strokovnih šolah v resortu ministrstva za tržninarstvo, naj bodo ponudniki pri državnih nabavah. Na samoupravna telesa, kakor ponudnike pri državnih nabavah se namreč ne morejo nanašati isti razlogi, ki veljajo za državna telesa in urade kakor ponudniki. Pa tudi sploh ni drugih bistvenih dejstev, iz katerih bi se dalo sklepati, da se samoupravna telesa glede pogojev in načina dajanja ali pogajanja razlikujejo od zasebnih ponudnikov. Na to pojasnilo se pošte opozarjajo zlasti za slučaj, da bi se pogajanja oziroma licitacije za oddajo prevoza pošte udeležila kakor ponudnik kaka občina ali kako drugo samoupravno telo.

★ Brzojavke »LT« med našo državo in Ogrsko. Oblastna poštna uprava v Ljubljani je prejela od ministrstva za gradbe naredbo z dne 4. novembra t. l., s katero so se 11. t. m. uvedle pisemske brzojavke med našo državo in Ogrsko. Za eno besedo v »LT« brzojavki med našo državo in madjarsko republiko se plača 8 santimov, minimum pa 1.60 franka.

★ V Uradnem listu šte. 114 od 10. novembra 1929 je objavljen »Zakon o plačah, stalnih mesečnih in ostalih dokladah in prejemkih, napredovanju in pokojninskih prejemkih učiteljev na srednjih strokovnih šolah v resortu ministrstva za trgovino in industrijo« (Službene Novine kraljevine Jugoslavije z dne 7. novembra 1929).

★ Ukradeni žrebec. Sredi preteklega tedna je ukradel nekdo drž. žrebec na Zg. Otoku pri Radovljici. Žrebec je spet pri svojih, tat pa pri državnih jastih v Radovljici. Konj je bil dovolj znan po vsej okolici.

★ Pobjo mladeničev. Stari ljudje se pobijajo, kadar so pijani, mladi pa, kadar nore. To je že stara pesem. V vasi Cerunju pri Novi Gradiški se je te dni zopet izvršil žalosten dogodek, katerega je bila kriva vroča slavonska kri. Vaska fanta Stjepan Barun in Ivan Cohak sta bila zaljubljena v isto dekle. Komu je to dekle posvečalo več pozornosti, je težko reči, ker se je ob nedeljah in praznikih po večerih pred cerkvijo prijazno razgovarjala in sprehajala tako z enim, kakor z drugim. Toda fantoma ni bilo to vseeno in sta se v dno duše sovražila ter pri vsaki priliki žalila drug drugega. Tako se je te dni sprehajal Stjepan Barun z dekletom K. njima je stopil Anton Stanislav, bratranec Ivana Cohaka ter dejal Barunu malo psovko. Ta se je raztogotil, vzel iz žepa nož ter zabodel Stanislava v grudi. Mladenč je padel na tla in bil takoj mrtev. V bližnji gostini je bil Ivan Cohak. Poln sovraštva proti Barunu in maščevanja željen radi ubitega bratranca, je zagrabil kol in stekel za Barunom. Toda ta je tik pred svojim domom iztrgal Cohaku kol in pobil Cohaka z njim na tla. Stanislava so pokopali. Cohaka pa prepeljali v bolnišnico v Novo Gradiško, kjer se bori s mrtjo. Baruna so seveda ukinili orožniki.

★ Poldrugo leto ieče za poneverbo. Pred novosadskim sodiščem se je v sredo zagovarjal Kosta Rusinov, bivši občinski izterjevalec iz Staroga Futoka, ker je poneveril 30.000 Din državnega denarja. Pobiral je od kmetov davek in mesto da bi denar izročil v občinsko blagajno, je ta denar pridržal zase ter ga zapravil v raznih nočnih lokalih. Državni pravdnik je zahteval za Rusinova

eksemplarično kazen. Kosta Rusinov je bil zaradi poneverbe obsojen na poldrugo leto ieče.

★ Reven družinski oče. Joče Jerič, 90% vojni invalid, oče sedmih otrok v starosti od 4 mesecev do 11 let, živi v veliki bedi v Mekinjah, p. Slična in prosti usmiljena srea, da mu priskočijo na kakršenkoli način na pomoč.

★ Domen. Ljudska igra s petjem v petih dejanjih. Spisal po Jurčiču dr. Ivo Češnik, II. natis. Cena 18 Din. — To prekrasno ljudsko igro, vzeta iz domačega življenja našega ljudstva obsega prvi zvezek zbirke »Ljudski odrazi«, ki prinaša same prvostopne domače narodne igrokaze in jih priporočamo našim društvenim odrom, v spopolnito svojega gledališkega repertoarja. II. zvezek: Krivo-prisežnik. Narodna igra s petjem v 3 dejanjih. III. zvezek: Miklova Zala. Igra v petih dejanjih. IV. zvezek: Tihošapec. Ljudska igra v 5 dejanjih. V. zvezek: Po dvana stih lelih. Ljudska igra v 4 dejanjih. VI. zvezek: Kampostelski romarji. Pevska igra v 3 dejanjih. VII. zvezek: Mlinar in njegova hči. Ljudska igra. VIII. zvezek: Scapinove zvijače. Komedija v 3 dejanjih. IX. zvezek: Revček Andrejček. Ljudska igra v 5 dejanjih. X. zvezek: Lumpacij Vagabund. Burka v šestih slikah. Vsak zvezek te zbirke velja 18 Din in se naroča v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. — Jubilejni katalog brezplačno na razpolago.

★

★ Narodna banka kraljevine Jugoslavije, podružnica v Ljubljani, pozva vse one dolžnike po posojilih na vrednostne papirje, katere so bila zaključena pred 31. decembrom 1927 in kateri svojih obvez po teh posojilih še niso regulirali, da svoj dolg izplačajo v celoti do 15. decembra t. l.

★ Društvo zobnih zdravnikov za Slovenijo opozarja še enkrat svoje člane na izvanredni občni zbor, ki se bo vršil v soboto, 16. t. m. ob 20

Ljubljana

Kaj bo danes?

Drama: Zaprto.

Opera: Zaprto.

Kino Ljubljanski dvor: K nebu pod oblake. Union. veranda: Film »Svetovavski dnevi v Pragi«. Predava g. Hafner, ob 8 zvečer.

Lekarne: Nočno službo imajo: Mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4 in Mr. Ramor, Miklošičeva 20.

★

4000 članov je nastopilo v obširnem stadionu v Pragi ob priliki svetovavskih dni. Temu nastopu je prisostvoval prezident Masaryk, kardinal Bourne in Hlond. Nepozaben ostane pogled na slikovite vaje članic, katerih je vsaj toliko nastopilo kakor članov. Vsi ti nastopi so krasno vidjo v filmu, katerega predvaja danes zvečer Svetovna zveza v verandni dvorani hotela Union ob 8. Pogumen je nastop jugoslovanskih Orlic, katere nastopajo v filmu po hudi nevihti. Kot zaključno sliko vidimo v filmu bajno razsvetljeno Prago z nebesko lepimi Hradci. Tudi ta pogled ostane človeku v trajnem spominu. Svetovna zveza zato vlijudno vabi, da si ta film ogledajo vsi oni, ki niso bili v Pragi, da spoznajo kako čestiti narod slavi svoje znamenite moše. Tisti pa, ki so bili tako srečni, da vso to slovesnost videli na lastne oči, bodo pri gledanju filma tudi prišli na svoj račun.

Dravska stalna vojna bolnica in bolničarska četa sta včeraj proslavili god svojih zaščitnikov sv. Kozme in Damijana, svojo slavo. Proslave so se udeležili dravski ban Sernee, divizijski general Tripkovič in številni drugi odlični gostje kakor tudi zastopniki vseh ljubljanskih vojaških enot. Po službi božji, ki sta jo opravila vojni superior v p. Klobovs in prota Jankovič, je domačin san. podpolkovnik dr. Justin pozdravil navzoče in imel nato lep nagovor na bolničarsko četo. Med priglasitvijo, na katerega je domačin podpolkovnik dr. Justin povabil dole goste, je dospela brzojavna častitka Nj. Vel. kralja Aleksandra. Ko je g. domačin prebral brzojavko, je godba Dravske divizije zaigrala državno himno. Ban Dušan Sernee je v svojem nagovoru izrazil svoje veselje, da velja njegov prvi oficijelni obisk ravno humanitarnemu zavodu ter se nato iskreno čestital k slavi. Prostorji, v katerih se je vršila proslava, so bili zelo okusno okrašeni; ves čas je igrala godba Dravske divizije. Vsa proslava je bila izredno ljubka in res domača in so vsi gostje odnesli najlepše vtise.

v restavraciji »Slone« v Ljubljani. Napovedano pre davanje ob 18 istom odpade

★ Gospodinja. Vase perilo pere, posuši, munga ali lika tovarna Jos. Releč.

★ Volnene nogavice, plenine in rokavice po nizkih cenah pri tvrdki KARL PRELOG. Ljubljana.

★ Napoleon je brezdvomno najinteresantnejša osebnost v svetovni zgodovini. Življenje tega titana, kakor je sam opisuje, se bere kot roman. Napoleonove ideje imajo še danes mnogo privlačnosti. Tudi on je hotel ustvariti Fan-Evropo, le da ni hotel odpraviti meja in združiti narodov, hotel je le zavladati vsemu svetu. Napoleonovi spomini kakor tudi enako zanimiva zgodovina francoske revolucije, spadata med najbolj zanimiva dela svetovne literature. Vsak omikanec bi moral imeti ta dela, ki naznanja zagrebška podružnica znane Gutenbergove založbe, Zagreb, Gunduličeva 40. G. Mauthner pod zelo ugodnimi pogoji. Opozarjamo na tozadevno današnjo ponudbo.

Mamice največja sreča

je zdrava in živahna deca.

Če se prehlade kedaj,

takoj jim skuha »Buddha«-čaj.

Tea Import, Ljubljana, Aškerčeva 3

Nesreča ne počiva

— Smrt pod vozom je našel 12. t. m. 16 letni Leopold Mušič iz Dragatusa. Peljal je a bratom po strni polj težak voz drv, ki se je nanj zvrnil, tako da je bil namestu mrtve.

— Požar v Pečarovcih (Slovenska Krajina) V ponedeljek zvečer je izbruhnil pri nekem kmetu nenadoma požar. Zgorelo je gospodarsko poslopje s pritliklinami. Požar je zanelila maščevalna roka. Osumljenec je že ujet.

★ Nansenove znamenke za ruske in armenske begunce: Vsi oni ruski in armenski begunci, prebivajoči v območju policijske direktije v Ljubljani, ki niso zaprosili za državljanstvo kraljevine Jugoslavije in si niso nabavili Nansenovih znamk, se pozivajo, da se zgledajo dne 20. nov. 1929 ob 8 pri policijski direktiji v Ljubljani, pritiče soba št. 3. Obenem se opozarjajo vsi ruski in armenski begunci, da se njih listine, uverenja o identiteti, potrdila o dovoljenem bivanju v državi ali katerikoli legitimaciji, na katerih ni nalepljena Nansenova znamka, v smislu obstoječih predpisov ne bode upoštevali pri državnih oblastih.

★ Zanimivo predavanje: kako nastane negativ, kakšen naj bo. — V sredo zvečer je v Veliki dvorani hotela »Union« priredil pod okriljem T. k. Skale o gornji temi znani foto-amater g. Karel Koranek zanimivo predavanje. Kako veliko je pri nas zanimanje za fotografiranje sploh, je pokazala polna dvorana. Zeleti je več takih predavanj. Predavanje samo je bilo spremljano s slikami. Te slike so nazorno kazale vse napake, ki nastanejo med slikanjem. Te slike z različnimi napakami predstavljajo brez dvoma najpopolnejšo zbirko. To predavanje, ki je pravzaprav imelo namen seznaniti foto-amaterje s Terutz ploščami in filmi, je radi bogatih izkušenj g. Koraneka tudi v tem pogledu uspelo.

★ Kupujočemu občinstvu. Po Ljubljani in okolici obiskuje privatne stranke neka dama z Dunaja, ki ponuja različno modno blago po neverjetno visokih cenah na prodaj. Opozarjamo kupujoče občinstvo, naj v izogib posledic ne naseda tem kupčijam in prosimo, da jo, čim se pojavi, naznani bližnjemu stražniku. — Gremij trgovcev.

★ Konj na cesti. Na Miklošičevi cesti se je v sredo dopoldne pripetil mučen dogodek. Sredi ceste se je posestniku Antonu Boršnerju iz Vrholi pri Rafolcih zgrudil vprežen konj. Na gladki cesti si je zlomil nogo. Okrog ponesrečenega konja se je zbralo mnogo ljudi, ki se jim je ubogi konj zelo smilil, zakaj zelo dolgo je moral čakati da je prišel iz nasprotnega konca mesta konjač in ga vzel.

★ Ukraden plašč. Tatvine sukenj so stalno na dnevnem redu. Sedaj, ko je deževno vreme, so se jim pridružile še tatvine dežnikov in plaščev. Lep dežni plašč je bil ukraden trgovskemu potniku Francu Peternelu v Kovačevi gostilni v Kolodvorski ulici. Plašč je bil vreden 750 Din.

★ Vreme v Ljubljani je bilo včeraj ves dan zelo deževno. Od srede do četrta jutraj je padlo 38,5 mm dežja. Temperatura znaša 11.4° C. barometer je padel na 748.6 ter stoji v Ljubljani najnižje. Veter: severovzhodnik. V Mariboru 8° C. v Zagrebu 11° C. v Belgradu 19° C. v Skopju 16° C. v Splitu 15° C. Povsod oblačno in deževno.

ga brani, se je ohrabil in se začel upirati in ni hotel naprej. Toda močne mišice stražnikov so ga premagale in vleklo naprej.

»Toda žena! Zena!« je vzkliknil preplašeno.

»Pustite mi moža, saj ga ne tožim. Pustite mi ga! ... Moj Bog! Vso nedeljo ga ni bilo domov, in sedaj naj gre spat v zapor ... Pustite ga! ...« In Vazilica se je kot besna zver vrgla na stražnika, in jima iztrgala Vazilija.

Stražnika sta se spogledala iznenadena po taki nezasišani drznosti. »Dobro bi bilo prepeljati oba v zapor, da jima pokažemo, kako je treba uvaževati našo zapoved,« je dejal stražnik. A na zadnje se jima je stvar zdela preneumna in sta odšla.

»Z Bogom, le tepita se!«

Vazilij in žena sta odšla proti domu. Prešla sta Vitoško ulico in zavila v drugo, ki peče proti Juč Bunaru. Držala je moža pod pazduho, a on je šel pokorno za njo. Ko je videla, da se je streznil, ga je pustila. Sramovala se je opazk mimoidoščih.

»Vazilij, sedaj si trezen! Zakaj me mučiš? ... Zakaj mi nakopavaš sramoto? Ali nimaš nič srca za mene in otroka? Daj, reci, oblubi mi, da tega več ne storiš!« mu je govorila mlo in nežno.

Vazil je povedal glavo in šel tiho za njo. Ni je pogledal; bal se je, da se ne bi srečala njuna pogleda. Tudi žena je utihnila. Vesela je bila, da je pripeljala moža zopet domov.

Vazilij je začel zmedeno, a vedno ostreje: »Jaz sem pokazal tem stražnikom ... S kakšno pravico? ... Pojdi v zapor? ... Zakaj? ... Mar nisem svoboden človek? ... Gospoda, s kakšno pravico? ... Sedaj boš pa še ti rekla, da si me rešila, ali ne? L hvalila se boš, vihala nose, kot da si ...«

»Ne dragi! Zakaj naj bi se hvalila? Jaz sem vendar tvoja žena,« mu je prigovarjala nežno in prosoje.

»Kaj mi vse ne poveš? Jaz, da bi spal to noč v zaporu, če bi ne bilo tebe? ... Kaj misliš vendar? Dragi gospodje, toda jaz ne želim, da bi mi zapovedovala žena! Cast mi tega ne dovoljuje!

»Ne misli tako Vazilij; — ali sem storila napak?« mu je rekla žena in ga — preplašena od teh besed — prišla za roko.

Vazil se ji je divje iztrgal: »Zakaj si prišla tja, a?« je rekel ježno. »Kaj pa je ženina dolžnost ... da se ljudje norčujejo z menoj.«

»Toda, Vazilice, ni te bilo vso nedeljo, kaj naj začnem? ... Pomisli, da sva poročena! ...«

Tako sta prišla do domačih vrat. V koči je bilo temno. Puščoba je vladala v njej, siromaštvo, nered. Vazilica je odprla vrata in prižgala vžgalico.

»Vazilij, kam greš zopet?« je vzkliknila plašno žena.

Vazilij se je vrnil iz sobe.

»Ostani tu in glej, da se ne premakneš!« je rekel in hitro odšel.

»Tam ... pozabil sem plačati pivo ... meni ne bo žena ukazovala ... Zeni zapovem, a pokoraval se ji ne bom ... Samo pridil ... Jaz hočem biti tu mož, glava ... magari če-bulina, samo da je glava ... Odidi zver, me hočeš osramotiti, a?« je govoril ježno in spotoma psoval ženo. Po ušesih so mu šumele gosli, a v očeh se mu je svetil lesk kavarniških svetiljk. Spominjal se je plesanke v pisani obleki ...

Žena je ostala doma.

Sveče si ni prižgala in plakala, plakala

Celje

»Umetnostni spomeniki Celja in okolice« bodo predmet predavanju, ki ga bo govoril na IV. prosvetnem večeru v ponedeljek 18. t. m. ob 8 zvečer v telovadni dvorani Orlovskega doma umetnostni zgodovinar g. Marjan Marolt.

»Uradni dan Sreskega gremija trgovcev v Celju za člane trgovce v rogaškem sodnem okraju se vrši v petek, dne 15. t. m. in sicer od 10—12 predpoldne v Rogatcu v hotelu »Sporna«. Načelstvo.

»Novo gasilno društvo se si zadnje tedne ustanovili Lopatčani, naši najmlajši Celjani. Lopata, ki je bila šele lansko leto priključena celjski okoliški občini, je od takrat mnogo pridobila na ugledu in razvoju. Ker leži razmeroma doli daleč od Celja od, sosednjih gasilnih društev in ima vas pretežno s slamo krite strehe, je misel novega gasilnega društva le pozdraviti in brez dvoma bodo Lopatčani vse storili, da pridejo čimprej do izvežbanega mošča ter gasilnega orodja.

»Specialistka za dežnike je tako rekoč sicer ugodna gospa, rekli bi ji morali celo taja, katere ime naj v njenem interesu ostane tajno, čeprav je doma iz Podsedca v Celje je prišla in se prošlo sredo zglasila v dežnikarji Pečnik na Aleksandrovi ulici. Da je že enkrat v tej trgovini kupila damski dežnik in da hoče sedaj še enega, je rekla, in si dala predložiti pol zalogo damskih dežnikov, kot je to tudi poštenih dam slaba navada. Brekala je in izbirala, h koncu pa rekla, da ji nobeden ni všeč in da se oglasi ob drugi priliki, ko bodo pri Pečnikovi imeli večjo izbero. Pa ji je eden izmed dežnikov vendar bil zelo všeč. Prodajalka je po odhodu dame iz Podsedca zaznala da ji manjka eden najlepših in najdražjih dežnikov. Posledica te ugotovitve je bila, da je skočila na noge policija in iskala — zaman. Dama se je s prvimi osebnim vlakom odpeljala v Zidani most. Ker pa so med tem že v Zidanem mostu izvedeli za tatvino dežnika, je vrtil dečko Ulenik, ki je v Zidanem mostu takim plitkom zelo nevarna osebnost, sprejel dobi vlak s primerno opreznostjo, ga preiskal in končno našel opisu podobno damo v restavraciji II. razreda. Ker je imela pri sebi kar dva dežnika in je bil eden zares lep in nov, jo je poprašal, zakaj ji dva dežnika. V vlakcu da ga je kupila za 300 Din od neke neznane ženske, se je moško odrezala dama. Ulenikovo oko postavilo se s takim odgovorom ni zadovoljilo ter je morala dama na natezalnico njegovih zapisnikov, v katerem je končno tatvino priznala. Vzeli so ji dežnik in ga izročili lastnici, dama pa bo uživala posledice paragrafov.

»Popravek oglasa. Dne 8. 9. in 10. t. m. smo objavili med malimi oglasi naznanilo trgovine Singer, šivalni stroji, Celje, zadevajoče sprejem in kasanta in istočasno prodajalca. Popravljamo oglas v toliko, da se mora garancijsko pismo glasniti na 20.000 Din in ne na 2000 Din.

IZ TRBOVELI

Marlinov večer. V nedeljo, dne 17. novembra se bo vršil v Društvenem domu Marlinov večer. Za zabavo je preskrbljeno z zanimivimi nastopi in s šaljivim filmom »doktor Jakas«. Tudi Marlinova gos pride na mizo, kdor bo imel kaj evenka. Igrala bo domača gošča g. Kuharja.

Škrilatinke se zopet pojavila. Ves mesec dni se ni pojavil noben slučaj škrilatinke. V sredo so pa zopet pripeljali dva bolnika v občinsko izo-lirnico. En slučaj se je pokazal v koloniji »Za cesto«, drugi pa v Hrašniku. V izolirnici ležita dva bolnika, ki sta zbolela na tifus.

IZ RIBNICE

Zbor rešetarjev se je vršil v nedeljo 10. t. m. v društveni dvorani. Udeležba je bila zelo dobra. Načelnik g. Skulj je poročal o izvršenem delu v smislu programa občinske organizacije lesnih doma-rih obrti v ribniški in velikolaški dolini. Lepo je uspelo posredovanje načelnika glede hišnega davka in poslovnega kot tudi predpriprave za novi obrtni zakon, v kolikor so se merodajni faktorji izjavili, da bo novi zakon omogočal nadaljnji razvoj naše lesne obrti. Trgovinske pogodbe z Avstrijo, ki naše rešetarje kaj uspešno podpira, se je Avstrija lepo držala, le nekaj je bilo slučajev, ko so avstr. nižji politični uradniki hoteli šikanirati naše ljudi, pa tudi to se je odpravilo na osebno intervencijo načelnika pri avstr. konzulu. Težje je z Italijo, kjer fašisti tudi pri naših rešetarjih iščejo jugoslovske propagande. Z glasnim odobravanjem je zbor sprejel poročilo marljivega načelnika, v katerem imamo rešetarji in krošnjari svojega najboljšega delavca in zaščitnika za naše interese. Po raznih poročilih krošnjarjev samih se je lepo zborovanje zaključilo z resolucijo, v kateri se poudarja želja in potreba v in resolu občinske ribniške doline, da novi obrtni zakon kolikor mogoče podpre našo lesno domačo obrt, obdarje, rešetarje in krošnjarje.

Naše dišastvo

»Danica« v Zagrebu. Na zadnjem rednem ob-tem zboru J. K. A. D. »Danica« v Zagrebu je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik: Podpečan Iv., cand. med., podpredsednik in blaginjak: Golobič Ljode, cand. phil., tajnik: Grapar Stane, cand. med., gospodar in knjižničar: Koren Janko, cand. vet. med., revizorji: Kožuh Ludvik, cand. med., Logar Ivo, cand. med.

Iz društvenega življenja

V. Prosvetni večer, ki bo drevi ob 8 v Uni-onu, bo posvečen svetovnoizslavnosti. Kot predavatelj nastopi g. župnik Hafner, ki bo ob predavanju krasnega filma orisal potek slavnosti v Pragi. Pri klavirju sodeluje g. akad. V. Ukmar. Ker je povpraševanje po vstopnicah veliko, zato opozarjamo na predprijavo vstopnic, ki je v Prosvetni zvezi, Miklošičeva 5. Cene: sedeži 3 Din, dijaška stolišča 2 Din, rezervirani sedeži 5 Din.

Članice vseh ljubljanskih Elizabetinskih kon-ferenc se vabijo, da se udeležijo vs. maše za umrle članice, ki bo v soboto 16. t. m. ob 7 v stolni cerkvi sv. Nikolaja.

Cevljarska zadruga v Ljubljani vlnudno vabi gg. člane na važen zadrugi sestanek, ki se bo vršil v nedeljo, dne 17. novembra t. l. ob 8 dopol-dne v salonu pri »Loraziju« v Rožni ulici. Dnevni red: Poročilo o davkih Poročilo »Cevljarskega kon-gresa« v Belgradu. Šušmarstvo. Raznoterosti. — Načelstvo.

Novo mesto. Proslava 120 letnice Mirije oživ-ljene, ki jo priredi podružje. Jugosl. Matice v No-vem mestu v soboto dne 16. t. m. ob 20 v Sokolski dvorani, počasti s svojo navzočnostjo tudi francoski generalni konzul g. R. Neuville s soprogo iz Ljubljane.

Ne mučite svojih otrok z navadnim ribjim oljem ker so vsi otroci navdušeni za

JEMALT

izdelek ribjega olja, ki ima izredno prijeten okus. Dobiva se v vseh lekarnah.

Italija podpira izvoz kmet. proizvodov

Italija se dobro zaveda pomena in svojega položaja kot agrarna država. Glavno postavko iz-vozne bilance tvori še vedno izvoz sadja in zele-njave. Njena gospodarska politika stremi za usta-rnitvijo solidnega notranjega trga in osvojitvi si nove trge za svoje agrarne produkte.

Važna institucija za pospeševanje izvoza je državni zavod za pospeševanje izvoza (Istituto Na-zionale per l' esportazione, ter glavna agrarna fe-deracija (Confederazione Generale d'agricoltura). Ti dve instituciji delujeta skupno za povzdig kme-tijstva in vnovčenje agrarnih produktov.

Glavna agrarna federacija ima za nalogo iz-boljšati in poceniti produkcijo. V ta namen ima svoje omrežje širom cele Italije. V slehernem več-jem kraju naletijo na preizkuševališča in vzorna posestva, ki se postavljajo za vzgled vsem kmeto-valcem. Glavna naloga je dvigniti kmetijstvo in to kolikor mogoče racionalizirati in dati proizvo-dom enoten tip. Standard. Pri obnovi delujejo vsi strokovnjaki in vidijo, da med njimi nastaja ne-kaka tekma, kdo bo bolje in ceneje produciral. Isto zanimanje vlada med kmeti; sleherni se trudi, da izpolni vse predpise in zahteve racionalne obdelave zemlje. Opažamo pa, da so uspehi vidni in da kmet žanje plačilo za trud in stroške.

A ni dovolj, da ostane samo pri produkciji, treba je najti še trg za produkte oziroma produkte prilagoditi zahtevam trga. Glavna federacija de-luje vzajemno z izvoznim zavodom. Ta ima za na-

logo proučevati trg in njega zahteve ter dajati pro-dudentom navodila, kaj producirati in kako ope-rirati blago, da bo imelo uspeh in si osvoji trg. Na-vodila izvoznikarjem so dokaj izčrpana, v njih naj-de-mo jasen popis zahtev z ozirom na kapaciteto konsuma, posebnih lastnosti trga, možnosti pla-siranja blaga v raznih letnih časih in vse to do po-drobnosti. Izvozni zavod predpisuje kakšna mora biti oprema za razpošiljanje, kako morajo biti proizvodi prebrani in uvrščeni, da njih pojav na trgu vzbudi vero v solidnost in poštenje. Predpisi so dokaj strogi in kazni preti onim, ki bi jih ne izpolnjevali. Ne redko se je dogodilo, da so pri-stojne oblasti zaplenile blago, namenjeno v tu-jo, samo radi tega, ker izvoznikar ni vpošteval zahteve trga in občil predpisov. Zato opažamo, da italijanski proizvodi izpodirajo ameriško sadje, ki po svojih svojstvih daleč zaostaja za evropskim sadjem, ki pa je precej drago. Italija stremi za tem, da z zemeljskim proizvodom »varnostno znamko«, ki naj zajamči solidnost in dobroto bla-ga. Mnogo je tu bilo napada, a cilj je bil v goto-vih ozirih dosežen.

Tudi mi z našimi ogromnimi zakladi bomo morali na dan. Z vztrajnostjo in resno voljo do-sežemo mnogo. Ako uspejamo na zunanjem trgu agrarni produkti drugih narodov, čemu bi mi ne šli iste poti, ko so nam dani vsi predpogoji uspe-ha. Začeti je treba in uspeh ne izostane.

G. Gomišek.

IZKAZ O STANJU NARODNE BANKE

z dne 8. novembra 1929. (Vse v milij. Din; v okle-pajih razlika napram izkazu z dne 31. okt. 1929.) A k t i v a: Kov. podlaga 394.1 (+4.8), tečajna raz-lika 1227.0 (+9.4), posojila: menična 1301.5, lom-bardna 205.5, skupaj 1570.0 (-17.9); pasiva: bankovci 5507.7 (+34.8), drž. terjatve 138.1 (-7.9), obveznosti: žiro 1008.8, razni računi 135.9, skupaj 1144.7 (-31.2); ostale postavke neizpremenjene.

Kritje obkroga z zlatom in devizami, je na-dalje naraslo in dosega že 46%. Neposredno radi ultima se je zvišal tudi še obrok bankovcev.

Naš državni dolg. Po »Srp. knj. glasnik« je znašal naš državni dolg 1. julija t. l.: predvojni 782.8 milij. frankov, vojni 35.1 milij. funtov in 62 milij. dolarjev, povojni: 67.25 milij. dolarjev in 370 milij. frankov, notranji dolg 5194 milij. Din. Pri teh podatkih pa ni vpoštevano, kakšen bo sporazum o predvojnih dolgovih in tudi še niso regulirani medvojni dolгови s Francijo, ki se tudi že približu-jejo 2 milijardam frankov.

Trgovsko dobrodelno društvo »Pomoč«, reg. pomožna blagajna. Vel. župan lj. obl. je odobril ustanovitve te pomožne blagajne pod naslovnim imenom in pravila z zavarovanjem posmrtnine.

Vinski sejem v Ivanjkevi. Vinarska zadru-ga »Jeruzalemljane« v Ivanjkevi svoj vsakoletni vinski sejem in razstavo letos dne 10. decembra. Pripuščena so vina le iz ormoško-ljutomerskih vi-nogradov.

Odprava konkurza: Kompan Josip, voznik v Mariboru (vsa masa razdeljena).

Nova lesna industrija se je vpisala v Zagrebu v trgovski register: Kninska industrija drva, d. d., kap. 1.5 milij. Din. Poleg jugoslovske banke sodelujejo v njej italijanski in avstrijski kapital.

Jugoslovska-češka trgovska zbornica. Ka-kor poroča »La Youngoslavie«, se bo v Pragi usta-novila češko-jugoslovska trgovska zbornica.

Znižanje diskonta v Belgiji. Belgijska Narodna banka je znižala diskont od 5 na 4½%.

Borza

Dne 14. nov. 1929.

DENAR

V današnjem deviznem prometu so tečaji po-novno popustili. Promet je bil znanen. Privatno blago je bilo zaključeno v devizah. Budimpešta, Newyork in Trst, v ostalih zaključenih devizah pa je intervenirala Narodna banka.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaj.) Am-sterdam 2283 bl., Berlin 1351—1354 (1352.50), Bru-selj 791.01 bl., Budimpešta 987.50—990.50 (989), Curih 1094.40—1097.40 (1095.90), Dunaj 795.07 bl., London 275.35—276.15 (275.75), Newyork 56.34—56.54 (56.44), Pariz 222.68 bl., Praga 167—167.80 167.40, Trst 294.95—296.95 (295.95).

Zagreb. Amsterdam 2283 bl., Berlin 1351—1354, Budimpešta 987.71—990.71, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 795.50—796.50, London 275.35—276.15, Newyork 56.34—56.54, Pariz 221.68—223.68, Praga 167—167.80, Trst 295.05—297.05.

Belgrad. Berlin 1351—1354, Bruselj 7.8951—7.9551, Budimpešta 987.71—990.61, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 795.51—796.51, London 275.35—276.25, Newyork 56.34—56.51, Pariz 221.68—223.68, Praga 167—167.80, Milano 295.05—297.05.

Curih. Belgrad 9.1275, Berlin 123.36, Budim-pešta 90.15, Bukarešt 308, Dunaj 72.525, London 25.155, Madrid 72, Newyork 515.95, Pariz 20.31, Praga 15.285, Sofija 3.72, Trst 27.01, Varšava 57.85.

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana. Vojna škoda 432 bl., dec. 442 bl., jan. 413 bl., Celjska 170 den., Ljublj. kred. 123 d., Prašedion 905 den., Kred. zavod 100 den., Vevče 180 den., Stavna 50 den., Šešir 175 den., Ruše 250 do 260.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda ar. 437—439 (438—438.50), kasa 437—439 (436—438), termini: X1. 437.50, XII. 441—443, 7% inv. pos. 85.25 do 85.50 (85.25), agrari 52—52.50 (52) — Bančni pap.: Hipo 202—209 (202), Poljo 16—17, Hrv. 50 d., Kred. 94 d., Jugo 83 d., Lj. Kr. 123 d., Meljun. 56.50 d., Nar. 8200 d., Prašed. 905—910 (905), Srp-ska 157—157.50 (157), Zem. 127—131, Katol. 32 d., Obrtna 36—40, Etno 164 b. — Ind. pap.: Guttmann 185—190, Slavonia 150 d., Slavski 97—100, Dani-ca 115 d., Drava 320—330, Sečera 877.50—890, Osj. ljev. 210—220, Brod. vag. 145 d., Union 145 bl., Isis 19 d., Ragusa 430—475, Trbovlje 458 d. 460 (458), Vevče 132 d., Nar. žum. 40 d., Piv. Sar. 160—190, Nar. mlin. 20 d., Jad. 525 d., Oceania 180—200.

Belgrad. Narodna banka 8270—8280, 7% inv. pos. 84.75—86, agrari 52, vojna škoda 433—437, X1. 434—437, XII. 436—439.50.

Dunaj. Banke: Don. sav. jedr. 83.20, Wiener Bankverein 21.50, Creditanstalt 52, Escomptes. 170, Union 24.60. — Industrija: Aussiger Chemi-sche 214, Ruše 31, Mundus 168.75, Alpine 32.80, Trbovljarska 56.25, Kranj. ind. 38.40, Prager Eisen 430, Leykam 5.85, Rima Murany 104.75.

Žito

Danes se je položaj na žitnem trgu — tako v inozemstvu kakor tudi pri nas — nekoliko izbolj-šal. Povpraševanje je bilo živahnije po pšenici in koruzi, nekaj malega je bilo zaključenega tudi v vagonem blagu za izvoz v Avstrijo in Italijo. Cene so zaenkrat še neizpremenjene, vendar se je danes doseglo za času primerno suho sušeno koruzo Rakek transito 158, kar je 3 pare več nego

včeraj. Pšenica bačka se nudi po 185—187.50, gornjebačka pa po 190—195 nakl. postaja. Ten-denca je mirna.

V Ljubljani so notacije neizpremenjene.

Novi Sad. Pšenica bč. 177.50—182.50, bn. 177—180, sr. 177.50; koruza bč. gar. 107.50—112.50, nova 97.50—102.50, XII.—I. 112.50—117.50; rž »Dunav« III. 130—135, bč. IV.—V. 135—140; ječ-men bč. 120—125; moka Og 290—300, 2 265—275, 5 235—245, 6 190—200, 7 150—160, 8 112.50 do 117.50; otrobi sr. 197.50—202.50. — Promet: 20 vag. pšenice, 22 koruze, 1 ječmena, 11½ moke, 1 krompirja.

Budimpešta. Tendence žvrsta. Pšenica: ma-rec 22.67—22.81, zaklj. 22.80—22.81, maj 23.30 do 23.54, zaklj. 23—55; rž: marec 16.04—16.12, zaklj. 16.10—16.12; koruza: maj 16.15—16.28, zaklj. 16.28 do 16.30.

I es

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: 2 va-gona bukovih neobrobjenih plohov in 5 vagonov bukovih drv. Tendence neizpremenjene.

Živina

V Milanu je bilo ta teden prodanih 65 zakla-nih jugoslovskega tele in sicer po 7.50—7.60 lire za kg mrtve teže.

V Zagrebu notirajo: biki 7—9, krave debele 8—10, klobasariče 4.50—7.50, voli I. 8.50—10, II. 6.50—8.50, teleta 14.50—16.50, prašiči dom. pitani 13—13.50, sr. zaklani 18—19 Din za kg žive teže.

F melj

Nürnberg, 15. nov. (Tel. »Slov.«) Danes je bilo pripeljanih na trg z železnico samo 150 bal hmelja, dočim z dežele ni bilo nobenega blaga. Pri zelo slabem povpraševanju je bilo prodanih samo 30 bal srednjega hallertauskega hmelja po 65 mark in dobrega ter srednjega gorskega hme-lja po 50 mark. Razpoloženje je ostalo neizpreme-njeno zelo mirno. Za tranzitni hmelj ni prišlo do nobene kupčije. Cene so bile: za gorski hmelj I 45—60, srednji 30—40, hallertauski I 85—95, srednji 60—80, slabši 40—55, za vrttemberški I 80—110, srednji 60—75, slabši 40—50. Izbran blago je imelo višjo ceno.

Sport

Službeno iz LNP. (Kazenski odbor.) V petek (dne 15. t. m.) ob 19 v mali dvorani Delavske zbor-nice seja kazenskega odbora. Prosi se polnoštevilne udeležbe. — Na to sejo se vabijo igralci: Marjetič Anon (Krakovo), Zupan Milan (Slavija), Seunig Vital (Slovan), Batič Viktor (Svoboda), Kosianč Ludvik (Jadrani). — Tajnik II.

Kazen za prenapete in nepo-slušne nogometne gledalce

Koliko trpi ugled nogometnega sporta zaradi nekaterih brezvestnežev, ki pri vsaki tekmi upri-zarjajo incidente, ki divjaško kričijo, se pripravajo s publiko, sodnikom, igralci, ki sploh ne morejo ostati pri tekamah dostojni, to vedo vsi, ki tožijo o majhnem posetu nogometnih prireditelj. »Mirni in preudarni opazovalci nočejo več posejati igrišč zaradi divjaške publike« — tako slišimo in bereme pogosto v raznih tistih. 13. oktobra se je vršila v Halberstadtu nogometna tekma, ki ni bila nič dru-gega kot veliko razgrajanje prenapetih kibicev in omalovaževanje vse prireditve. Nemška sportna in-stanca je kovala mesto Halberstadu tako, da se do konca 1930 ne sme v njem vršiti nobena nogo-metna prireditev. Ostra je ta kazen, vendar je bila povsod sprejeta z odobravanjem.

*

Finale za srednjeevropski pokal. V nede-ljo se bo v Pragi vršila finalna tekma za srednje-evropski pokal med praško Slavijo in Ujpestom. Ze dolgo se z napetostjo pričakuje rezultat te tek-me, v kateri bo Ujpest najbrže ostal zmagovalce. Slavija bi morala doseči večje število golov, ako bi kotela ona zmagati. To bo pa prav težko napraviti izbornemu Ujpestu Slavija bo morala v nedeljo nastopiti brez Puča, ki je bil v tekni z Bohemijo blesiran.

LAHKA ATLETIKA

Novi italijanski ženski rekordi. Na ženskem lahkoatletskem meetingu, ki se je vršil v Neaplju, je bilo postavljenih kar pet novih italijanskih re-kordov. Najvažnejši rezultati so bili sledeči: 1. skok v daljavo: Polazzo, Trs. 4.51 m; 2. skok v daljavo brez zaleta: Biorio, Rim. 2.26 m (rekord); 3. met kroglice: Bertolini, Milan, 10 m (rekord); 4. met kroglice obojerno: Bertolini, Milan, 17.90 m (re-kord); 5. 100 m: Scolari, Turin 13.4 sek.; 6. 200 m: Bravin, Trst, 28 sek. (rekord); 7. disk: Vivenza, Aosta, 33.60 m; 8. kopje: Beccezio, Bologna, 28.94 m; 9. kopje obojerno: Faccin, Milan, 47.98 m (rekord).

Orel

Hrušička orlovska srenja naznanja, da se vrši v nedeljo, dne 17. novembra 1929 srenjski svet ob 3 popoldne v društvenem domu pri Sv. Heleni. Srenjskega sveta se morajo udeležiti vsi odsekovi predsedniki in načelniki. Če je kateri njih zadržan, ga nadomestuje z glasovalno pravico le kak drug odsekovi odbornik. Udeležijo naj se tudi drugi odsekovi odborniki in člani podrejenih odsekov. — Bog živi! — Predsednik.

Osebnе izpremembe v ruski politiki. Od leve na desno: Razkolnikov, ki je namesto Sviderskega imenovan za vrhovnega cenzorja; Čičerin, ki se je trajno odpovedal komisariatu za zunanje stvari, in Sokolnikov, ki bo po vsej priliki imenovan za poslanika v Londonu.

Tihotapstvo v finskih vodah

Skrivnostni podmornik

Ne samo v Ameriki, marveč tudi po evropskih vodah je zraslo tihotapstvo oblastem čez glavo. Ze opetovano so listi poročali o skrivnostni ladji, ki križari po Vzhodnem morju in varuje tihotapske ladje. Čim švedske ali finske stražne ladje zasačijo kako tihotapsko ladjo in jo začno preganjati, se nenadoma pojavi skrivnostna ladja in začne boj s stražami. To ladjo so v zadnjem času opazili tako ob švedski in estonski obali kakor tudi v bližini otoka Gotlanda.

Glavni cilj tihotapstva je Finska, kamor spravljajo velike množine žganja in vina, ker se alkohol tam drago prodaja. Nešteti majhni otoki ob južni finski obali in tesni preliv med njimi, nudijo brzim tihotapskim motornim čolnom najboljša skrivališča. Dostikrat leži cela veriga teh čolnov ob meji in čaka noči, da spravi blago na kopno. Večina čolnov je obojena s topovi in se ne boji streljati na straže.

Te dni je Finska obalna straža zopet opazila neki tihotapski čoln in ga začela loviti. Tedaj pa se je v temi nenadoma pojavilo veliko črno telo, dolgo približno 70 metrov, ki se je dvigalo iz morske globine. S skrivnostnega vozila se je zaslišal klic, ki je vprašal carinsko ladjo, kam plove. Presenečeni carinski uradniki niso dali odgovora. Nato se je klic ponovil in z njim povelje, naj stražna ladja zasledovanje takoj opusti in se ustavi. Ker je stražni čoln kljub temu plul dalje, so zagrmeli preko morja topovi in krogle so udarile tih ob čolnu v vodo. Črni nestvor se je približal in stražna ladja je z vsemi silami zbežala proti obali. Sledilo ji je še par strelav, ki pa niso zadeli.

Nobenega dvoma ni, da je to prav tisti podmorski čoln, ki plove po Botniškem zalivu in ščiti tihotapska vozila. Postalo je jasno, da navadna carinska straža ni več kos tihotapstvu ter nameravajo poslati proti tihotapcem vojne ladje.

Skok z letala

18-letna dijakinja Ruth Rockwell je na poletu iz New Yorka v Filadelfijo skočila iz višine 700 metrov na tla in se ubila. Bila je edini potnik na letalu in pilot je videl, kako je med odprtimi vrati pokleknila in molila, nato pa strmoglavila v praznino. Zadržati je ni mogel, ker ni smel izpustiti krmila. — Veselejši skok s padobranom je tvegalo na istem letališču — Roosevelt Field — 16 potnikov. Vsi so nepoškodovani dospeli na zemljo.

Ker je sovražil automobile

Ljudem, ki stanujejo ob velikih cestah, zagrenjuje avtomobilski promet vedno bolj vse življenje. Večina sicer mirno prenaša to novo šibo in le tiho preklinja, nekaterim pa tod in tam poide vse potrpljenje in potem je gorje. Tak slučaj se je nedavno pripetil v Bretagni na Francoskem, kjer je kmet Jean Rouille v Evreux-ju na cesti zgradil barikado, tako da se je en avtomobil prekopicnil. Dasi ni bilo smrtnih žrtev, so Rouille-a vendar obsodili na 8 let prisilnega dela. Mož je svoje dejanje iz vsega početka priznal, obrazložil pa ga je naslednje: »Nič več nisem mogel prenašati večnega tuljenja avtomobilov. Šlo mi je na živce. Dovolj mi je bilo skakanja in beganja po cestah, ko sem se izogibal avtomobilom, namesto da bi bil korakal mirno in naravnost, kakor se pametnemu človeku spodobi. Avtomobilski vozniki niso nikdar imeli najmanjšega obzira nasproti meni.« — Mož je govoril marsikomu iz srca — a prav pa seveda vseeno ni storil.

Princezinja umrla kot beračica

Sestra bivšega nemškega cesarja Viljema — Viktorija Zubkov je te dni umrla, stara 63 let. Neverjetno pisano in tragično je bilo njeno življenje. Rodila se je kot hči nemškega cesarja Friderika III. in njegove žene Viktorije, hčere angleške kraljice Viktorije. Kot mlado dekle se je zaljubila v battenberskega princa — bolgarskega kneza Aleksandra in se z njim poročila. Toda ruski car se je tej zvezi odločno uprl in Bismarck se je izognil sporu z Rusijo tako, da se je zaroka (l. 1887.) razdrila. Tri leta nato se je poročila Viktorija s knezom Adolf. Schaumburg-Lippe-jem, ki je l. 1916 umrl. Lahko bi bila, če že ne srečno, pa vsaj mirno in dostojno zaključila svoje življenje. Toda prevrat in vse povojno ozračje je očitno vplivalo nanjo kvarno tako, da so se ji zmešali vsi zdravi pojmi o življenju in njegovih zakonih. Dasi že 61-letna se je poročila s 27-letnim ruskim beguncem in pustolovcem Zubkovom ter mu dala na razpolago vse svoje veliko premoženje. Zubkova ta »sreča« ni pobojšala, marveč je takoj začel živeti tako razuzdano, da so ga iz Nemčije izgnali. Nato se je potikal po vseh mogočih državah, povsodi vprižarjal škandale in razmetaval premoženje nesrečne stare princezinje. Povsodi so ga izgnali. Premoženje svoje žene je zapravljal do zadnjega beliča, tako da so ji nedavno na dražbi prodali zadnje premočnine. Sama je umrla v revnem, mebliranem kabinetu, kjer je preživela zadnje dni svojega življenja v največji revščini.

DIŠAVE SLON

Čedna zunanost in pridobitno življenje

Na zdravstvenem uradu v berlinskem okraju Wedding so uvedli veliko novost: pomoč proti kakorkoli izpačenemu obrazu. Čedna zunanost, tako utemeljujejo to ustanovo, je važen pogoj za uspeh v pridobitnem življenju. Izmed drugih navajajo doslej nekaj posebno zanimivih slučajev.

Mlado dekle je imelo brazgotino na nosu. Kupovalci — nastavljena je bila v trgovini z jestvinami — so se nad njo izpodtikali in gospodar jo je odpustil. Dekleta so sedaj operirali in ji popravili nos, tako da je vsa srečna in vesela znova dobila službo. — Neki služkinji, stari okoli 50 let, se je pred časom zgubnil obraz, tako da je bila videti mnogo starejša, nego je bila v resnici ter ni nikjer več mogla dobiti službe. Tudi njej so na zdravstvenem uradu pomagali. — Nekemu 18 letnemu dekletu je bila kožna jetika razjedla obraz. V šolo je bila hodila samo šest mesecev. Nos in oči je bolezen izpačila, tako da ni nikjer mogla dobiti dela. Dekle je bilo čisto obupano in je mislilo na samoumor. Zdravniška pomoč je tudi njej odprla pot v pridobitno življenje.

Bik v šoli

Iz Mansanaresa pri Toledu, znanega španskega zavoda za bikorejo, so te dni odposlali za bikoborbe v Toledu posebno dragoceno žival. Bika je spremljal sam ravnatelj Alfonso Duro, bivši slavni bikoborec. Medpotoma je transport srečal velik avtomobil, ki je bika splašil. Žival se je iztrgala in zdvijala naravnost skozi prva velika vrata... in prišla v razred dekliške šole, kjer se je vršil pouk. Deklice so zbežale v kot, bik pa je najprej obstal in si ogledoval neznano okolico. V tem je skočil ravnatelj Duro skozi okno v razred in začel bika kot izkušn torero dražiti in mamiti za seboj proti oknu. Žival je kmalu osredotočila vso svojo pozornost na torera in se oddaljila od vrat, tako, da so mogle učenke z učiteljem pobegniti na prosto in zapreti zunanja vrata. Ko je Duro, umikajoč se besnemu biku, dospel do okna, se je zavijtel nanj in skočil na ulico. Bik pa je bil ujet. Posrečilo se je izbrano žival nepoškodovano spraviti v Toledo.

Ga. Curie pri predsedniku Hooverju v Beli hiši v Washingtonu. — Amerika obisiplje gospo Curie, iznajditeljico radija, z vsemi mogočimi častmi. Owen Young jo je venčal s častnim doktorstvom, podaril so ji en cel gram dragocenega radija v študijske namene, pred odhodom pa jo je na zelo prisrčen način sprejel v Beli hiši predsednik Hoover.

Thomas Mann, nemški pisatelj, ki je prejel Nobelovo nagrado za književnost.

Žalosten konec nepoštenega notarja

Pred nekaj dnevi je iz Berlina pobegnil s svojo ženo tamkajšnji, ugledni odvetnik in notar dr. Aron. Zapustil je pismo, v katerem priznava, da je poneveril ogromne vsote sirotinskega denarja, ki ga je porabil za ponesrečene špekulacije; sedaj da hoče z ženo v kakem neznanem kraju izvršiti samoumor. Ker je dvignil dr. Aron pred svojim begom še 60.000 mark in vzel s seboj velike kovčge obleke, niso verjeli, da bi dr. Aron mislil na samoumor. Minulo sredo dopoldne je pa prejelo nemško poslanstvo v Carigradu pismo, v katerem naznanja dr. Aron, da se je s vojo ženo v hotelu »Tokatlian« zastrupil. Poslanstvo je takoj obvestilo turško policijo, ki je dejansko našla v označenem hotelu notarja in njegovo ženo mrtva. Aronove poverebe znašajo nad dva milijona mark.

Po polomu na newyorški borzi

Dogodki na newyorški borzi so mnoge špekulante spravili ob vse premoženje. Da se morejo vsaj prehraniti, prodajajo vse, kar jim je od prejšnjega razkošja ostalo. Tako je bilo videti te dni na peti aveniji v New Yorku celo dolgo vrsto razkošnih avtomobilov s takimi le napismi: »Kupi me za 100 dolarjev!« — »Moj lastnik je prišel na boben.« — »Medvedi (bears) so z mojega gospodarja potegnili kožo. Naprodaj sem za vsako sprejemljivo ceno.« — »Ta voz je last nekoga, ki je na borzi drago plačal svojo šolo. Naprodaj sem za vsako ceno, a le proti gotovini.« — Večina voz je kmalu našla kupca. — Po zastavljalnicah je bil tak naval, da so jih morali zapreti.

Smešnice

»Vi bi torej radi službo. Kakšne uspehe pa ste že dosegli v življenju?«

»Dobil sem dve nagradi za rešitev skrižalk!«

»Lepo, toda jaz hočem imeti ljudi, ki v uradu kaj delajo.«

»Saj sem razrešil uganke med uradnimi urami, gospod ravnatelj!«

*

Vsiljiv obiskovalec ni hotel razumeti, da njegovi obiski niso ljubi. Če so mu rekli: »Gospoda in gospe ni doma« — je rekel: »Niž zato, se bom pa malo z otroci pošalil!« — ali »Potem se bom pa malo s papagajem pozabaval!« — ali »Si bom pa vsaj uro naravnal po vaši uri.« Ko je nekega dne vsiljivec zopet prišel, so mu povedali ob vratih: »Gospod in gospa sta odšla po opravkih, otroci spe, papagaj je mrtev in ura stoji!«

Pierre L' Ermitte:

Žena z odprtimi očmi

Pri tem se je Roger ustavil za hip... nato je pristavil...
»Jaz, blaziranec...«
»Blaziranec?«
»Oh, le v razumskem pomenu besede... mlad sem še, toda koliko stvari sem že izkusil! Sinoči pa, ko sem srečal Vašo gospodično nečakinjo, se mi je zdela kakor Devica v Žonglerju naše ljube Gospe.«
»Z malo razliko...«
»Da, prav imate: mesto poetičen žongler, sem bil pred njo le skromen bančni uradnik.«
»Skromen...? Toda vendarle človek z bodočnostjo...«
»Brez dvoma... V najkrajšem času postanem pravi prokurist.«
»Kakšno plačo pa boste imeli potem...? ah, moje vprašanje je pa indiskretno...«
»Kakih dvajset tisoč frankov na leto, poleg običajnih nagrad...«
»Lep zaslužek, prav lep zaslužek!«
»Seveda.«
»Tudi za Paris?«
»Tudi za Paris.«
»Tudi za dva?«
»Tudi za dva!«
»Saj se boste gotovo poročili, kajne? Vsak mladenič je zlasti v teh časih dolžan ustvariti si lastno ognjišče...«
»To je samo ob sebi umevno!«
»In prav je, da se mlad poroči...«

17

»O, kako imate prav!... Vi ste istega mnenja kakor jaz... Komaj čakam, da bi se oženil.«

Pri teh besedah sta nenadoma, kakor da sta dogovorjena, prekinila razgovor.

Rolanda se je vračala in Faraud je naznanjal njen prihod s posebno glasnim lajanjem. Človek bi bil skoro mislil, da laja kar nalašč:

»Pozor, gospod!... Pozor, tetka Cecilija... Končajta prezaupljiv pogovor!... Evo, Rolanda gre...«

Mladenka je bila na prvi pogled opazila, da se tetki nenavadno svetijo oči in da je vsa žareča. Skušala je to zakriti in bila je presenečena.

Da bi ušel pogledu Rolande, je Roger Maude hitro vstal in šel napolnit obe vedri; kakor da se ni zgodilo nič posebnega, je zalil bližnjo gredico cvetja, ki se je kar vzradostilo ob nepričakovani mokroti, in naposled odnesel vedri do izhoda.

Teta ga je spremljala; toda preden je odšel, mu je skrivnostno pošepetala:

»Ne morete si misliti, kako sem vesela, da sem se nocoj mogla pomenkovati z Vami. Tu je namreč tak pomenek — zlasti v prisotnosti Rolande — nemogoče; in vendar človeku včasih dobro dé razgovoriti se odkritosrčno!«

»Verujte mi, gospodična, da sem tega pomenka tudi jaz prav tako vesel, kakor Vi.«

»Na svidenje torej... jutri?«

»Na svidenje... jutri!«

Počasi, zelo počasi se je vračala teta Cecilija, da bi se ji razburjenost polegla, in se napolnila v salon.

»Kako ste zardeli v lice, tetka!... Da Vam ni morda kri šinila v glavo?«

»Da sem zardela, praviš?«

»Ne?... Saj imate barvo kakor naše geranije!«

»Res je... bilo je vroče nocoj v salonu!«

»...!«

»In pa ta mladi Roger se je zadržal tu tako dolgo...«

»...!«

»Ti bi se tudi bila lahko malo prej vrnila.«

»...!«

»Zakaj mi pa nič ne odgovoriš...?«

»...!«

XIII. poglavje.

Naslednji dan se je vrnil Roger Maude ob običajni uri z vedroma, a srce mu je bilo polno poezije, ki je predhodnica ljubezni. Toda žal ni prišel sam; gospod voditelj ga je spremljal. Rolande ni bilo doma; šla je pomagat dekletom bratovščine pri domačih nalogah. Roger je bil videti nekoliko nevoljen.

Mladenka, si je mislil, bi pač že bila lahko razumela in se ravnala tako, da bi bilo prav. Saj vendar ni nič lažjega kot najti izgovor, da bi ostala doma!

Gospod voditelj se je najprej zahvalil teti za njene dobre in jo je vprašal, kateri izleti v okolici bi bili priporočljivi, kje je dobiti vozove in po čem. Med tem razgovorom je Roger, ki se je tu že udomačil, zajel vode, počohal psa, se pošalil z mačkama, privzdignil glavico roži, ki jo je veter upognil, ter jo podprl. Gospod voditelj ga je opazoval, kako si je dajal opravka po vrtu in je pripomnil teit Ceciliji:

»Človek bi dejal, da je fant tu doma!...«

»Saj je tudi!... Tako je ljubezniv in priazen!«

Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 25. zvezek: Haggard, Hči CESARJA MONTEZUME 32 Din. vez. 12 Din. — 26. zvezek: Lorenzini, STORŽEK IN NJEGOVO BURKATNO ŽIVLJENJE 22 Din. vez. 12 Din. — 27. zvezek: Fregehi, OTROCI SOLINCA 24 Din. vez. 12 Din. — 28. zvezek: Haggard, KLEOPATRA 28 Din. vez. 40 Din. — 29. zvezek: Sienkiewicz, NA POLJU SLAVE 28 Din. vez. 40 Din. — 30. zvezek: Sienkiewicz, NA POLJU SLAVE 28 Din. vez. 40 Din.

Iz sovjetske Rusije

REVOLUCIJSKA FRONTA.

Moskovska »Komsomolskaja Pravda« (glasnik Komunistične omladine) od 10. t. m. prinaša načelni govor znanega sovjetskega pesnika Majakovskega. Ustanovil je »Rel« (Revolucijsko fronto), ki mora zediniti socialistične umetnike in književnike. Izvajal je: »Do sedaj smo samo napadali stara literarna izročila. Čas je pomisliti na vsebino, katero smo zanemarjali pri vsotvarjenju novih oblik. Zakaj pisemo? Književnost ima edino nalogo — pomagati socializmu. Vsa sredstva so dobrodošla. »Lepa« književnost ničesar ne nudi kmetu in delavcu. Ne smemo samo oblikovati svoje vtise, podariti moramo razrednost našega stvarjenja. Literatura naj služi izključno sedanjim političnim logičnim. Seveda bo slična literatura dobro došla Sovjetom, a se to zgodi na račun njene iskrenosti in umetniške vrednosti!

UKRAJINSKA DRAMA.

Petrograjska »Krasnaja gazeta« poroča, da je sklenila vlada otvoriti poleg sedaj obstoječih velikoruskih državnih gledališč v Petrogradu tudi stalno ukrajinsko dramo. Za ravnatelja je imenovan D. Rovinski. Razen klasičnih stvari bo pred vsem gojila nov repertoar, ki sreča večkrat težkoče na ukrajinskih tleh.

KINO ZA NEPISMENE.

V Moskvi posnema režiser Ščepakovski »kino-abc« po rokopisu prof. Nečajeva. Njen zvočni film obsega šest poglavij po številu tedenskih delavnikov. Tekom enega tedna bo podal nepismenim temeljne nauke o čitanju in pisanju.

»STARE HIŠE«.

Komisar sovjetskih visokih šol Višinski je napovedal odločen boj t. zv. »starih semestrov«. Po uradnih podatkih zapusti letno visoke šole z diplomami samo 6% vseh dijakov namesto predvidenih 15%. To povzroča nepravilne za mlajše letnike in omejuje sprejem novih dijakov. Namesto 4—5 let se učijo »stare hiše« povprečno po 7 in več let. Na stavbenem oddelku moskovske tehnike imajo starino z 20 akademskimi leti: učil se že 40 semestrov in ni upanja, da bi končal. Namesto pred-

videnih 6 mesecev potrebujejo absolventi za diplomsko delo po 2 do 2 in pol leta. Višinski zahteva, da se omeji študij na vseh visokih šolah na 8 semestrov. Sovjetska republika nima sredstev, da bi pustila »visokim semestrom« polno prostost! (»Ekonomska« Ziznj, Moskva).

PREVEČ NAVDUŠENJA.

Prejel sem novi sovjetski roman: »Skodrano polje« liže Zerbina. V tem navdušenem delu popisuje med drugim avtor svečanosti ob deseti obletnici Sovjetov. »Radio prinaša pozdrave iz vseh delov sveta. Množica napeto posluša. — Brzjav od nemškega proletariata! — Ur-ra se razlega nad množico. Godba viharoma zaigra »Internacionalo«. — Pozdrav od francoskih delavcev! Juarezov »sebi« pozdravi! — Ur-ra — odgovarja množica« Zalbog nista brzjavila iz onega sveta še Marks in Engels! Sovjeti so posekali vse spiritiste.

VTISI GOSPE SIMONTON.

V Chicago Tribune« poroča znana pisateljica Simonton o vtisih iz Rusije, kjer je bivala letos mesec dni: »Bojim se, da ne bi izbruhnil glad. Kruh, meso in čaj so izginili iz proste prodaje. Delijo se na nakazila in se nastavijo ljudje že ob 5 zgodaj pred trgovinami. Oni, ki nimajo denarja, zraven prodajajo premožnejšim svoja nakazila. Ljudje so tako razčepani in slabo obuti, da nisem videla slične revščine niti v Turčiji. Živila so dvakrat dražja kakor v Zedinjenih Državah. Rubljev tečaj znaša 40 Din. Funt čaja stane nad 300 Din, kozarec kave z rezino kruha 35 Din, citrone in pa jabolka so po 20—25 Din en kos! Par jako slabih čevljev stane 1000—1300 Din.

Petrograd je poprej moral biti krasno mesto. Sedaj je mrtev. Edino življenje tvorijo pijanci, ki popijejo gorastno veliko žganja. Videla sem vinjene moške in ženske, ki so ležali brez zavesti po cestah. Najtežje vtise sem dobila pri obisku nekdanjih ameriških državljanov, obrtnikov in delavcev, ki so po revoluciji pohiteli v staro domovino. Živijo sedaj kakor berači in zaman prosijo, da bi se jim dovolil povratek v Ameriko: izgubili so že naše državljanstvo.

Zgodovinska številka

Dne 5. t. m. je prvič izšel na ozemlju Vatikanske države »Osservatore Romano«. V uvodniku poroča o svoji zgodovini od l. 1861., ko je bil ustanovljen, da brani katoliško stvar in sv. Prestol. Zda postane list mednarodno in obsežnejši, ne da bi spremenil smernice. Dnevnik je ohranil dosedanje zunanost, toda ima zdaj poseben uradni del: na prvi strani prinaša Vatikanske odredbe. Zda se je opustil list italijanske cenzure ozir. dolžnosti vpoštevati italijanski tiskovni zakon. V naslovu lista namesto dosedanjega »izhaja v Rimu« stoji: »Izhaja v Vatikanskem mestu«. Na dan, ko je izšla prva številka, so blagoslovili poslopje in opravili posebno molitev v navzočnosti vseh članov uredništva.

Naša knjiga. V Zemunu je začel izhajati droben mesečnik »Naša knjiga«, ki ima namen bibliografičnega registriranja vseh knjig, ki izidejo v kraljevini Jugoslaviji. Po prvi številki sodeč, je podjetje več trgovskega nego-resnega bibliografičnega značaja, kajti uredništvo se postavlja tudi kot posredništvo pri nakupu naznanjenih knjig. O popolnosti registracije zaenkrat še ni mogoče izreči kake sodbe, vendar je način objavljanja v toliko neresen, ker ne navaja niti kraja izida, niti založbe, niti letnice posameznih publikacij.

Dubrovnik se budi...

Že dolgo časa se ni mogla nobena revija ustaliti v Dubrovniku. V preteklem stoletju je bilo nekoliko poskusov, toda vsi so po krajšem ali daljšem času propadli. Letos se je ustanovila v Dubrovniku revija »Dubrovnik«. Mislilo se je, ker jo izdaja »Zveza za napredek turizma« v Dubrovniku in ker je ilustrirana, da bo to več ali manj propagandna revija za dubrovniško obal. Radi tega se spočetka ni posvečalo nobene posebne pozornosti temu listu. Toda čim dalj, tem bolj se je list presnavljal v revijo, ki se bavi s proučevanjem zgodovine, posebno dubrovniške. Tako je tudi v novejši (8.) številki tega lista izšlo nadaljevanje polemične razprave g. dr. Šišica o vprašanju, če je v resnici v Dubrovniku prebivala hrvaška kraljica Margareta. To vprašanje se je v zadnjem času parkrat pokrenilo, posebno v dnevnem časopisu. Zdi se, da bo naš najmočnejši zgodovinar g. Šišić ovrgel ta dokazovanja, analizirajoč na dolgo in široko in z živahnim stilom, ki mu sicer ni lasten, spise, ki o tem govorijo, in dokazuje njihovo neavtentičnost. Tudi g. Lj. Karaman, izvrstni poznavalec starejših umetnosti, dokazuje v analizi plastike cerkve sv. Stjepana v Dubrovniku, da je povsem jasno, da so ostanki novejšega datuma in da ne spadajo v X. stoletje, torej v dobo, ko naj bi omenjena hrvaška kraljica prišla v Dubrovnik. Zanimiv je prispevek g. J. Torbarine. Na podlagi znanih Tassovih del (redakcija Angela Solertija), da je Tasso poznal znamenito Dubrovčanko Cvijeto Zuzoričevno in da je njej v čast spisal osem pesmi. Torbarina jih je v tej številki objavil. Tasso pravi, da je ta cvet rojen v Iliriji, toda ljubezen (Zuzoričeva) se je poročila v Italijo ga je prenesla v Italijo.

Ljubljansko gledališče

Drama:
Začetek ob 20.
Petek, 15. novembra: Zaprt.
Sobota, 16. novembra: NAŠ GOSPOD ZUPNIK. Izven.
Nedelja, 17. novembra ob 15: JANEZEK-NOSAN-CEK. Mladinska predstava. Izven. — Ob 20: ŽIVLJENJE JE LEPO. Izven.

Opera:
Začetek ob pol 20.
Petek, 15. novembra: Zaprt. (Generalna vaja.)
Sobota, 16. novembra: BENESKA NOČ. Opereta. Izven.
Nedelja, 17. novembra: VALKIRA. Premijera. Izven.

Mariborsko gledališče

Petek, 15. novembra ob 20: Proslava 70 letnice lavantinske škofije.
Sobota, 16. novembra ob 20: Amerikanski koncert gospe Pavle Lovševote. Ab B.
Nedelja, 17. novembra ob 15: PISKROVEZ. Kuponi. — Ob 20: POHUŠANJE V DOLINI SENTFLORJANSKI. Kuponi. Znižane dramske cene.

PTUJSKO GLEDALIŠČE

Petek, 15. novembra: Ob 20: PISKROVEZ. Gostovanje Mariborčanov.

Ljudski oder v Ljubljani

V nedeljo, 17. novembra ob pol 8 zvečer: ULICA ST. 15. Burka v 4. dejanjih.
»Ulica štev. 15« spada brez dvoma med najučinkovitejša burke, ki jo široko Slovenijo znana po svoji velezabavni vsebini. Igrana je bila že nešteto krat na podeželskih odrih, pred leti pa tudi na ljudskem odru, kjer je doživela najlepši uspeh in je še do danes ostala marsikateremu gledavcu v najboljšem spominu. Opozorjamo, da se uprizarjo samo enkrat. Zato naj nihče ne zamudi prilike se enkrat pošteno in od srca nasmejati.

Radio

Ruska radio-propaganda.

Da bi bolj seznanila radio s široko množico, je dala moskovska mestna uprava napeljati radio v 5500 stanovanjih novih stanovanjskih hiš. Stroški za radio so, za najemnike stanovanj zelo nizki in plačljivi v obrokih.

Programi Radio-Ljubljana:

Petek, 15. novembra: 12.30 Reproducira glasba. 13. Casovna napoved, borza, reproducirana glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 17.30 Koncert radio orkestra. 18.30 O Morsejevih znakih, predava g. Povše. 19.30 Gospodinska ura, gna Krokova. 19.30 Italijanska ura, poučuje dr. Leben. 20. Prenos iz Zagreba: Dvojak Rusalka, opera. 22. Casovna napoved in poročila.

Sobota, 16. novembra: 12.30 Reproducira glasba. 13. Casovna napoved, borza, reproducirana glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 17.30 Koncert radio orkestra. 18.30 Esperanto, poučuje g. Herkov. 19. Delavska ura: delodajalec in njih dolžnosti in pravice po zakonu o zavar. delavcev, predava g. Bole. 19.30 Nemščina, poučuje profesor dr. Grafenauer. 20. Reproducira glasba. 23.30 Prenos iz Zagreba: Večer arij Zlate Gjurgjenac. 21.30 Koncert radio orkestra. 22. Casovna napoved in poročila. Koncert radio orkestra.

Drugi programi:

Sobota, 16. novembra:
Belgrad: 12.40 Radio kvartet — 17.05 Bandič čita pravilice — 17.30 Koncert radio-orkestra iz operet — 20.30 Večerni koncert radio-kvarteta i petjem. 21.45 Cas, dnevne vesti — 22. »Mož iz kristala in žena iz bron«, komedija — 22.50 Prenos plesne glasbe. — Zagreb: 17. V Podgorska čita pravilice — 17.30 Popol. koncert radio orkestra — 20.30 Arije poje Zlata Gjurgjenac — 21.30 Večer komorne glasbe. — Varšava: 12.05 Reproducira glasba — 16.15 Reproducira glasba — 17.15 Literarna ura — 17.45 Mladinska ura — 19.25 Reproducira glasba — 20.30 Večerni koncert — 23. Plesna glasba. — Budapest: 9.15 Koncert vojaškega orkestra — 12. Zvonjenje — 12.05 Koncert ciganskega orkestra — 17.15 Koncert s petjem — 20. Radio drama — 22.20 Reproducira glasba. — Dunaj: 11. Dopold. koncert kvarteta — 15 »Knežinja na grahuc, mladina. igrca. — 16 Popoldanski koncert — 17. Komorna glasba — 20 »iz časov Guerilla v Španiji, glasbena reminiscenca — 21 »Der Tod von Mendac, radio-drama. — Milan: 11.25 Reproducira glasba — 12.30 Koncert radio-orkestra — 16.30 Mladinska ura — 17. Koncert kvinteta — 20.30 Prenos opere iz Torina, nato lahka glasba. — Praga: 19.30 Ljudski večer — 21.30 Klavirski koncert — 22.30 Zabavna glasba. — Langenberg: 10.15 Reproducira glasba — 12.10 Reproducira glasba — 13.05 Opoldanski koncert — 15 Mladinska ura — 17.30 Popoldanski koncert — 20. Veseli večer — 23. Zabavna in plesna glasba. — Rim: 13.15 Koncert kvinteta — 17.30 Popoldanski koncert — 21.02 Koncert vojaške godbe, vmes radio drama. — Berlin: 19. Vesele pesmi — 20.30 Kebarer nato plesna glasba. — Katowice: 12.05 Reproducira glasba 16 Reproducira glasba — 17.45 Prenos iz Vilne — 20.30 Večerni koncert iz Varšave — 23. Plesna glasba. — Stuttgart: 12.15 Reproducira glasba — 15.30 Koncert iz operet — 19.30 Roda-Roda čita šale — 21. Glasbena in literar. prireditve — 22. Ljudski koncert; nato plesna glasba. — Torino: 17. Koncert kvinteta — 19.15 Večerni koncert — 20.30 Kvintet — 21.05 »La citta, rosca, opereta, po opereti plesna glasba. — M. Ostrava: 11.30 Reproducira glasba — 12.30 Opoldanski koncert — 16.30 Mladinska ura — 17.30 Popoldanski glasba — 19. Ljudski zabavni večer — 21. Koncert vojaške godbe — 23. Zabavna glasba.

Ivan Regen

V založbi Ig. Kleinmayer & Fed. Bamberg je izšla kot ponatis iz hrvaškega prirodoslovnega vestnika »Priroda« brošura pod naslovom: Slovenski prirodoslovci Ivan Regen i njegovi naučni radovi, prigodom njegove šedesetogodišnjice napisao dr. Boris Zarnik, redovni profesor zagrebačkog sveučilišta. Drobna, z 12 slikami opremljena knjižica, vsebuje življenjepis ter poljuden oris znanstvenega dela velikega slovenskega prirodoslovca Ivana Regena iz Lajpa pri Irati v Poljanski dolini. Učenjakova raziskovanja so v glavnem posvečena enemu sanjenu specialnemu predmetu, t. j. glasu in sluhu murnov in skakavcev. Dasi morda predmetno polje ni ravno najvažnejše v prirodoslovju, je vendar treba poudariti, da je Regenova metoda znanstvenega raziskovanja, ki se bistveno razlikuje od do tedaj skoro izključno rabljene poti čiste morfologije, postala temelj modernega, znanstvenega dela v zoologiji. Regenu gre velika in neizbrisna zasluga za to, da je prodrla v razjasnitev življenjskih funkcij živali priročnejše v njih čutne sposobnosti. — Knjižica je zelo zanimivo čtivo ter utegne najti zlasti med študirajočo mladino navdušenih prijateljev in postati marsikateremu naravnost življenjski vzor. Pisana je v prijetnem, preprostem in jasnem jeziku, a tudi ne zahteva skoro nobene specialne preizobrazbe od čitatelja, tako da bo prav vsakemu nudila obilo užitka.

MALI OGLASI

Veska drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe iščejo

Kolarski pomočnik
želi mesta na deželi. Naslov v upravi tega lista pod št. 12.857.

Prodajalka

začetnica, pridna in poštena, izurjena tudi strojnega pletenja, vajena pri gospodinjstvu in šivanju. želi mešančenja v trgovini z mešanjem blagom na deželi. Cenj. ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 12.804

Stavbni tehnik

išče službo. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 12.853.

Službodobne

Pekovski vajenec
se sprejme z vso oskrbo v hiši. A. Slivnik, Brežice 11.

Posredovalnica Ogrinc

Miklošičeva 28, telefon interurban 3109, rabi točilca (Schankbursch), gostilniške privatne kuharice in služkinje. Za odgovor dvodinarska znamka.

Izurjeno pletilko

sprejmem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Kupim pletilni stroj 7 ali 8, 40 ali 50 cm. Nikola Krovinič, Karlovač, Banja 130.

Mlajši penzionist

energičen, sposoben za vodstvo delavniške pisarne, s trgovskim znanjem, se sprejme. Ponudbe z navedbo referenc pod »Vestno in poštena« št. 12.872 na upravo lista.

Mizarskega vajenca

starega od 14 do 15 let, iz poštene družine, išče Zakrajšek Anton, mizarstvo, Srohotnik št. 9, p. Velike Lašče.

Iščem močno dekle

za vsa dela v župnišču v Jurklostru. Nastopi takoj. Plačilo povoljno. Župnik.

Učenca

v trgovino mešanega blaga v večjem kraju Gorjske, z vso oskrbo — sprejme večja trgovina. Prednost imajo dečki z dežele. Naslov v upravi pod št. 12.858.

Stanovanja

Stanovanje
2 sob. kuhinje, predsobe s pritliklami, se odda s 1. decembrom Šiška, Aleševčeva ulica 24.

Meblovano sobo

oddam mirnemu gospodu ali dijaku. Naslov v upravi lista pod št. 12.848.

Sobo

s separatnim vvhodom oddam takoj boljšemu gospodu. L. Šusteršič, Ljubljana, Dunajska cesta 41.

Vnajem

primeren za skladišče stavbnega materiala išče Emil Tomažič, stavbenik, Ljubljana, Kersnikova 5.

Oddam takoj kobilu

v uporabo za lahke vožnje proti oskrbi do julija 1930. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.860.

Pouk

Šoferska šola
1. obl. konec Čamerik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugovost). — Tel. 2236
Pouk in praktične vožnje

Kupimo

20% kronske bone
kupi Pučka štediona i založni zavod d. d. Ostiek. Desatičina ul. 27

Želod

vsako množino — plača po najvišji dnevni ceni FRUCTUS — Ljubljana, Krekov trg 10/1.

Želod

vsako množino — kupuje Rudolf Keiner, Ljubljana, hotel Slon.

Prodamo

Pozor!
Volno in bombaž kupite naiceneje pri trvdiki Karl Prelog, Ljubljana, Stari trg št. 12 in Židovska ulica št. 4.

Prodaj gramofon

z devetimi ploščami za 400 Din. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.855.

Smrekovih vej

20 voz, se ceno proda na Rožniku. Naslov v upravi pod št. 12.884.

Puhasto perje

kilogram po 38 Din razposiljam po povzetju na mano 5 kg. — Potem čisti belo goske kg po 130 Din in čisti beli puh kg po 300 Din. — L. Brozović, Zagreb, Ilica 82.

Kredenco, sedl. stroj

Singer 45 K. L. v najboljšem stanju, ugodno prodam. L. Šusteršič, Ljubljana, Dunajska cesta 41.

Objave

Preklic

Podpisani Anton Merhar, posestnik iz Prigorice št. 90, prekličem vse žaljive besede, ki sem jih govoril proti Karolu Merharju

iz Kota št. 8, lesnemu trgovcu, in ga smatram za poštenjaka, ter se mu zahvaljujem, da je od sodniškega postopanja odstopil.

Ant. Merhar.

Porestva

Visokopritlično hišo
lepo, s petimi sobami in pritliklami, z vsem komfortom, s kletnim stanovanjem za hišnika, prodam na najlepši točki ob Celovski cesti v Šiški, z urejenim sadovnjakom in cvetličnjakom, s 1700 m² sveta, katerega se lahko odproda. Natančen naslov se izve v upravi tega lista pod št. 12.806.

Gospod ALOJZI ZORATTI

trgovec in obrtnik
Gospodična DRAGICA KARARA-va
POROCENA

MARIBOR v novembru 1929

Izrada 65.000 kom. tabaka specialne hartije za štampanje obveznica

Na osnovu člena 82. i 89. Zakona o državnem računovodstvu, a prema rešenju Gospodina Ministra Finansija D. Br. 44.792 od 7. novembra 1929. godine održaće se u Odeljenju državnih dugova Ministarstva Finansija (Bosanska ul. br. 70, soba br. 20) prva, javna, ofertalna licitacija, sa skraćenim rokom, na dan 29. novembra 1929. godine u 11 časova pre podne za izradu 65.000 komada tabaka specialne hartije za štampanje obveznica. Ponude se primaju najdalje do 11 časova pre podne označenog dana.

Kaucija propisana po čl. 88. Zakona o državnem računovodstvu ima se položiti blagajni Odeljenja državnih dugova najdalje do 10 časova pre podne na dan licitacije 29. novembra 1929. godine. Kaucija za državljanu Kraljevine Jugoslavije je 5%, a za strane 10% i polaže se prema sumi od dinara 50.000, a po svršenju licitaciji prema izlicitiranoj sumi.

Pravo učestvovanja umaju samo domaća preduzeća u Kraljevini Jugoslaviji.

Ponuda mora biti u zapečaćenom kovertu sa adresom: »Ponuda za izradu 65.000 komada tabaka specialne hartije za štampanje obveznica.

Ponuda mora biti propisno tasirana. Uslovi za ovu licitaciju mogu se videti u Odeljenju državnih dugova (soba br. 5) za vreme kancelarijskog rada.

Iz Odeljenja državnih dugova D. Br. 44.792 od 7. novembra 1929. godine.

Ali ste že poravnali naročnino?

Umrli je v sredo, dne 13. novembra 1929 upokojeni uradnik Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, gospod

VALENTIN MIHLER

Bil je vesten in marljiv uradnik, vsem dober tovariš. Ohranimo mu lep spomin.

Pogreb pokojnika se bo vršil v petek, dne 15. novembra 1929 ob 16 iz mrtvašnice splošne bolnice.

Okrožni urad
za zavarovanje delavcev
v Ljubljani.

GRATIS

Napoleon

Memoari njegovega življenja.

Novo, predelano izdajo priredila založba skupaj z najpomembnejšim nemškim zgodovinarjem Napoleona Friedrichom M. Kircheisnom.

Delo obsega 14 zvezkov (velike oblike) s kakimi 3500 str. teksta.

Življenje tega velikana, ki je Evropi in vsemu svetu vrezal novo podobo, opisano po njem samem in njegovih sodobnikih, se čita napeto kakor mikaven roman in obenem ganljivo in pretresljivo kakor Shakespearjeva drama ali Sofoklejeva tragedija. Po pravici imenuje veliki kritik Sainte-Beuve Napoleonove memoare

najveličastnejše delo svetovne književnosti.

Napoleonova brezprimerna pot navzgor od neznanega poročnika do cesarja in gospodarja sveta bi bila nemogoča, če je ne bi bili utrli veliki prevrati francoske revolucije. Njegovo grandiozno pustolovno življenje nam postane razumljivo šele tedaj, ko se seznanimo z vplivi in dognanji revolucije, katere sin, premagalec in vršilec oporoke je bil Napoleon. Zato prinašamo hkrati z Napoleonovimi spomini nič manj mikavno in času primerno

Zgodovino francoske revolucije

Julesa Micheleta. Po prevodu Richarda Kuchna predelal in izdal Friedrich M. Kircheisen. Obseg: 10 zvezkov (velike oblike) s kakimi 2500 str. teksta.

Ni ga zgodovinskega dogodka zadnjih stoletij, ki bi bil trajneje in pomembneje vplival na celokupni politični in socialni, kulturni in družabni razvoj Evrope kakor francoska revolucija, ki jo je sloveči zgodovinar Michelet popisal s toli zanosito in neprekosljivo nazornostjo. To delo, ki je bistvenega pomena za razumevanje sodobnosti je prvič v nemščini izšlo v naši založbi.

S tem, da nam pošlje spodaj priobčeni izrezek v 10 dneh, si vsak čitatelj tega lista pridobi pravico, da dobi zastoj našo izdajo teh dveh za razumevanje sedanjosti neogibno potrebnih monumentalnih del. Zahtevamo samo za povračilo svojih stroškov za zavijanje in izdatkov za oglase po Din 8.— za vsak zvezek.

Ta ponudba velja samo za kupone, ki se vpošljejo tekom desetih dni na naš dunajski glavni kontor:

Gutenberg-Verlag

Christensen & Co.

Wien, I. Strauchgasse 1.

ali na

Zastopstvo

G. MAUTNER

Zagreb, Gundulićeva ulica 40

IZREZEK

Pošiljalce tega izrezka si želi zastoj »Napoleonove memoare« in zgodovino francoske revolucije

Ime:

Ulica:

Kraj:

Pošta:

128

Za zdaj ne pošiljajte ne denarja ne znamk.

Ali imate naravno barvo lic?

Vsaka dama si mora sama odgovoriti na to vprašanje; družba Vas kritizira, če nenaravno izgledate, ali Vam tega ne pove. Svet pričakuje od Vas, da ste toliko razsodna, da podelite Vašem licu privlačiv čar.

Spretno dame poznajo neko posebno sredstvo za polepšanje »Khasana-Superb«.

»Khasana-Superb« ni enostavna »šminka«. Šele na koži se pretvarja v prvotno pomarančasto »Khasana« rdečilo za lice individualno različno v zanosno rožnati žar, ki divno harmonira z Vami, s svetlim ali temnim tonom Vaše kože.

Štift »Khasana-Superb« za ustnice podaja Vašim ustnam naravno svežino brez vsakega najmanjšega pretiravanja.

Rdečilo »Khasana-Superb« za lice in štift za ustnice delujejo tako nežno, da nihče ne more slutiti njihove uporabe.

Enkrat na dan uporabljena »Khasana« vzdrži dež, vremenske prilike in poljube, dokler je ne odstranimo z milom in vodo.

Poskusite »Khasana-Superb«. Vaše zrcalo Vam bo potrdilo, da niti za Vas ni ničesar boljšega.

KHASANA SUPERB

Skladišče za Jugoslavijo:

Jugopharmacija d. d.
ZAGREB

Oddelek za kozmetiko

Pristase dobivamo z resnico.

DR. M. ALBERSHEIM, FRANKFURT A. M. - LONDON

Obrt

Budilke

F. Čuden
Prešernova 2

Kašo,

vidno svež oddaja na debelo

veletrgovina

A. VOLK, LJUBLJANA

Resljeva cesta 24.

Modistinja

Anica Pubek, Selenburgova ulica 6/1, nudi najcenejše in najlepše damske klobuke že od 60 Din naprej. - Preoblikovanje 28 Din.

Ilirija drva

Ilirija premoč

Ilirija koks

Dunajska 46 - Tel. 28-26

Krasne tlakove

za veže, cerkve izdeluje in poklada
Cementarna Gostinčar
pošta Dol pri Ljubljani

Nadzorniki, rudarji, mineri, tekači in navadni delavci

so potrebni v večjem številu in morejo takoj nastopiti delo. Javiti se premočniku »Jerma« A. D. železniška postaja Sukovo pri Pirotu v Srbiji. Plača dobra, delo stalno preko celega leta. - Hrana in vse ostale potrebščine se dobe po najnižji ceni v družbinem skladišču.

Ali že veste,

da dobi vsak, ki naroči »Radiowelt«, za eno leto ali podaljša naročnino za eno leto,

Zastoj elektronko

SD 4 (avdionko) ali XD 4 (sklepno ojačevalko)?

Letna naročnina Din 250- in Din 10- za poštino premije

Ali že poznate

najboljši mesečnik Evrope? Ako ne zahtevajte še danes številko »FUNK-MAGAZIN«-a na ogled

Pišite samo na
WIENER RADIOVERLAG, G. M. B. H.
Wien I. Pestalozzigasse 6

Brez posebnega naznanila

Dr. Ivan Bolè naznanja v svojem ter imenu otrok Ivančka in Dančke in ostalih sorodnikov žalostno vest, da je danes preminula njegova dobra soproga in mati

Danica Bolè

roj. Štrekelj

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto dne 16. novembra ob 15 izpred mrtvaške veže državne bolnice na Zaloški cesti.

V Ljubljani, dne 14. novembra 1929.

Zahvaljujemo

se najtopleje vsem, ki so nas ob prebriski izgubi ljubljene in nadvse dragega nam soproga, očeta, dedka, brata, tasta, svaka in strica, gospoda

Adolfa Sadarja

ravnatelja državnega vzgajališča v pok.

tolazili, se ga spomnili z molitvijo, obsuli s cvetjem, mu v življenju iskazovali ljubezen in ga spremili v tako častnem številu na njegovi zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo za zadnje spremstvo gg. uradnikom oblastne samouprave z g. komisarjem dr. Natlačenom in dr. Dolsakom na čelu, gg. nameščencem in gojencem oblastnega vzgajališča, oblastnemu šol. nadzorniku g. Lužarju, gg. sreškim šolskim nadzornikom in p. n. številnemu učitelstvu, dalje ge. in gdč. učiteljicam in učenkam IV. dekl. osnov. šole, vsem čč. gg. duhovnikom ter čč. sestrar redovnicam, p. n. šentpeterskemu Prosvetnemu društvu ter p. n. zavodoma »Lichtenturn« in »Marijanišče«. Zahvaljujemo se tudi g. ravnatelju Stritarju za krasni poslovljni govor pred domom, g. nadzorniku štrklju za v srce segajoče slovo ob odprtem grobu, p. n. pevskega društvu »Ljubljana« za ganljivi žalostinki in vsem, prav vsem, ki ste nepozabnemu rajniku kakorkoli izkazali zadnjo čast in ljubav.

Bog plačaj vsem tem in onim, ki bodo še molili za njegov dušni pokoj!

Zalujoče rodbine:

Sadarjeva, dr. Drobničeva in Gerlovičeva.